

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

TOSHKENT HAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган

1996 йил

1 май, чоршанба

№ 34 (10.809)

Эркин нархда сотилади.

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 29 апрель куни Япониянинг Сакигаки партияси раиси Масаёши Такемура раҳбарлигидаги делегация аъзоларини қабул қилди.

Ўзбекистон раҳбари мамлакатимиз билан кунчиқар юрт — Япония уртасидаги муносабатлар янгича ҳуқуқий асосда барқарор ривожланиш, ҳамкорликнинг кенгайтириш босқичига кирганини мамнуният билан таъкидлади. Бунда Япония тadbиркорлари, хусусан, Ўзбекистон билан узаро манфаатли ҳамкорлик қилаётган «Мицуи», «Марубени», «Сумитомо», «Тойото» каби фирма ва компаниялар муносиб ҳисса қўшаётганини қайд этди.

Жаноб Масаёши Такемура самимий қабул учун миннатдорлик билдирди. Узи раҳбарлик қилаётган партия Япония билан Ўзбекистон уртасидаги муносабатларни янада ривожлантириш тарафдори эканини айтди.

Сухбат чоғида Ўзбекистон ва Япония уртасидаги узаро алоқаларни кенгайтириш, ҳамкорлик имкониятларидан тўлароқ фойдаланишга эришиш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

Қабул маросимида Ўзбекистон Президентининг Давлат маслаҳатчиси С. Сафоев иштирок этди.

Учрашувда Япониянинг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва мухтор элчиси Укеру Магосаки ҳозир бўлди.

Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов шу куни Швейцария конфедерациясининг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва мухтор элчиси Паул Випфлини қабул қилди.

Ислом Каримов Швейцария айлани пайтда Ўзбекистоннинг Европадаги йирик ҳамкорларидан бирига айланганини, бу мамлакатда республикамизнинг савдо уйи фаолият юритаётганини мамнуният билан қайд

этар экан, икки давлат уртасида тобора ривожланиб бораётган муносабатларнинг шаклланишида жаноб Паул Випфли илк элчи сифатида муносиб ҳисса қўшганини таъкидлади.

Паул Випфли элчилик ваколати муддати тугаганини маълум қилар экан, Ўзбекистонни унутилмас хотиралар билан тарқ этаётганини таъкидлади. Қисқа муддат ичида юртимизда улкан ўзгаришлар гувоҳи бўлганини, мамлакатимиз халқининг бой тарихи уни узиға мафтун этганини қайд этди. Элчи, шунингдек, Ўзбекистон билан Швейцария конфедерацияси уртасидаги муносабатлар бундан буён ҳам узаро манфаатли асосда ривожланишига ишонч билдирди.

Қабул маросимида Ўзбекистон Президентининг Давлат маслаҳатчиси С. Сафоев иштирок этди.

(ЎзА).

ТУРКИЯ ПРЕЗИДЕНТИ

ЎЗБЕКИСТОНГА ТАШРИФ БУЮРАДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг таклифига биноан Туркия Президенти Сулаймон Демирел шу йил 7-9 май кунлари расмий ташриф билан Ўзбекистон Республикасида бўлади.

Вилоят ҳаёти: воқеалар, хабарлар, янгиликлар

Вилоят ҳокимлигида

ЁШЛАРГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

29 апрель куни вилоят ёшлар жамғармаси «Камолот»нинг таъсис конференцияси бўлиб ўтди. Йигилишни вилоят ҳокимининг биринчи муовини Тўлқин Мирёкубов бошқарди.

Янги ташкил топган жамғарма мамлакатимиз ёшларини ҳам моддий, ҳам маънавий қўллаб-қувватлашда катта аҳамиятга эга бўлади. Ёш авлодни жисмоний, маънавий жиҳатдан камол топтириш, ўз ҳуқуқларидан тўла фойдаланишларига қўмаклашиш, иқтисодий билим олишга, тadbиркорликда фаолият кўрсатишга рағбатлантириш ва бошқа эзгу-ниятлар жамғарманинг асосий мақсадлари ҳисобланади. Маърифатли, дунёқарашли кенг авлодни камол топтиришда у ҳукумат, жамоат ташкилотлари билан ҳамкорлик қилади.

Йигилишда вилоят халқ таълими бошқармаси бошлиғи Олег Тожиев, вилоят саноат-сав-

до концерни раиси Лазиза Акбарова, Чирчиқ «Электрхимпром» бирлашмаси бош директори Фатхулло Мирзаев, вилоят касаб-уошмалари кенгаши раиси Муҳайё Тўлагановалар сўзга чиқишиб, ёшлар жамғармасининг моддий ва маънавий қўллаб-қувватлаш жараёнини билдирдилар.

Таъсис конференциясида вилоят ёшлар жамғармаси «Камолот»нинг раиси этиб Ёқуб Турсунов сайланди.

Йигилишда Президент девони масъул ходими Шукрулло Бобоев ҳамда Республика «Камолот» жамғармаси бошқарувининг раиси Хотам Абдураимовлар иштирок этишди ва сўзга чиқишди.

Ҳусан СУЛАЙМОНОВ.

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ЙИГИЛИШИ

26 апрель куни Тошкентда Вазирлар Маҳкамасининг мажлиси бўлди, унда 1996 йилнинг биринчи чорагида Ўзбекистон Республикасида ижтимоий-иқтисодий ривожланиш якунлари ва иқтисодий ислохотларнинг бориши тўғрисидаги масала муҳокама этилди.

Мажлисида Қорақалпоғистон Жўрғорғи Кенгеси Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимлари, вазирликлар, давлат қўмиталари, корпорациялар, концернлар, уюшма ва идоралар раҳбарлари иштирок этди.

Мажлисни республика Бош вазири Ў. Султонов бошқарди.

Шу йил 7 мартда Республика Вазирлар Маҳамаси қарори билан «1996 йилда иқтисодий ислохотларни чуқурлаштириш чора-тадбирлари дастури» қабул қилинган эди. Мажлисида ана шу дастурни ба-жариш юзасидан ҳоким-

ликлар, вазирликлар, идоралар, корхоналар ва ташкилотлар амалга оширган ишларга эътибор қаратилди. Бу борадаги камчиликлар муҳокама этилиб, уларни бартараф этиш юзасидан тавсиялар берилди.

Муҳокама этилган масала юзасидан республика Бош вазирининг ўринбосарлари — «Ўзистикболстат» давлат қўмитасининг раиси Ў. Исмоилов, молия вазири Б. Хамидов, шунингдек республика Марказий банки бошқарувининг раиси Ф. Муллажонов маъруза қилди.

Музокараларда сўзга чиққан республика Бош вазири-нинг биринчи ўринбосари И.

Жўрабеков, Бош вазир ўринбосари Р. Гиниятуллин, қишлоқ хўжалик вазири М. Жуманиезов, Тошкент вилояти ҳокими Э. Рўзиев, «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттўзатиш» давлат кооператив қўмитаси раиси Т. Жабборов, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашининг раиси С. Авазматов ва бошқалар қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислохотларни янада чуқурлаштириш, хусусан баҳорги экиш ишларини уюшқоқлик билан ўтказиш, пахта, ғалла ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, техникани ўрим-йиғим мавсумига тайёрлаш масалалари юзасидан фикр-мулоҳаза билдирдилар.

Мажлисида республика Президентининг Давлат маслаҳатчиси В. Голишев, Бош вазир ўринбосарлари қатнашди.

(ЎзА).

1,2 МИЛЛИОН СЎМ ДИВИДЕНД ОЛИШДИ

Олмалик мебель комбинати 1995 йилдан беш миллион сўм соф фойда билан чиқди. 1996 йилнинг дастлабки уч ойининг ўзида комбинат режадаги ўн икки миллион сўмлик ўрнига йигирма икки миллион сўмлик сифатли маҳсулот ишлаб чиқарди. Натижа ёмон бўлмади. Икки миллион сўм нақд фойда қўрилди.

БУ ижобий ўзгаришларга корхонанинг «Олмаликмебель» ҳиссасдорлик жамиятига айланганлиги сабаб бўлди, десак янглишмаймиз. Қисқа вақт ичида хорижий саноатчилар билан алоқалар кучайтирилди. Ишлаб чиқаришда зарур бўлган ускуна, илғор технологияларни олиб келинди. Натижада «Олмаликмебель» истеъмолчиларга улар талабини ва дидини ҳисобга олган ҳолда турли ҳил замонавий мебеллар етказиб бера бошлади.

«Олмаликмебель» ҳиссасдорлик жамияти ҳозирги пайтда шартномалар асосида иш юритиб, атрофига қўллаб-буюртмачилар тўплади.

Бу ерда ишлаб чиқариш суръатини ва самарасини ошириш, маҳсулот таннархини имкон қадар бир маромда сақлаб туриш эъзизига харидор ҳамда ҳиссасдорлар сафи кўпаймоқда.

Корхона ўтган йил якунига қўра ўз ҳиссасдорларига 1,2 миллион сўм дивидент берди.

Рашид БҮРОНОВ.

СОВФАГА ЮК АВТОМОБИЛИ

Яқинда ўзининг ярим асрлик юбилейини нишонлаган Чирчиқ индустриал техникуми шаҳардаги мавжуд саноат корхоналари ва ташкилотлари учун юзлаб ёш мутахассислар тайёрлаб берапти.

БУНДАН бир неча йил муқаддам шу билим даргоҳини тугатган, ҳозирги вақтда 2-автокорхонада фаол меҳнат қилиб келаётган мутахассис-ҳодимлар ҳамда автокорхона раҳбарларининг техникум талаба ва ўқитувчилари билан учрашуви бўлиб ўтди.

Учрашувда автокорхона бошқарувининг раиси Файзуллох Тошмухамедов халқ хўжалиги тармоқларига ёш малакали ходимлар етиштириб бераётган техникум жамоасига ташаккур изҳор этди. Корхона томонидан билим юртига «ГАЗ-52» русумли юк автомашинасини совға қилди.

Равшан РАЖАБОВ.

...НАВБАТ ПАРВАРИШГА

КУЗДА уйилажак пахта ҳосили учун дастлабки замин яратилди: 108 минг гектар майдонга чигит экиш 26 апрелда тугалланган эди. Дастлабки текширишлар, кузатувлар асосий майдонларда чигит ернинг табиий намига ундириб олинганлигини кўрсатмоқда.

Экишни биринчилар қаторида тугаллаган Оққўрғон, Ўрта-чирчиқ, Юқори-чирчиқ, Янгийўл туманлари парваришни ўтка-

зишда ҳам илғорлик қилмоқдалар.

Айни кунларда вилоят дала-ларида мавжуд 1400 культиваторнинг 50-60 фоизи далаларга олиб чиқилди, қатор ораларини юмшатиш ишлари авж олдириб юборилди. Эрта-индин барча культиваторлар ишга туширилади.

Шу кунларда асосий вазифа илдиз чириш касаллигига йўл қўймаслик учун чигитни тўла ундириб олишдан иборатдир. Ана

шу мақсадда культивация сифатига эътибор бериш билан бирга айрим жойларда қатқалокни тезроқ юмшатиб олиш учун ҳам зарур мослама ва техникалар ишга солинмоқда.

Вилоятимиз деҳқонлари биринчи парваришни мумкин қадар барвақт тугаллаб, барча майдонларда қўчатларни бутлаб ва ростлаб олиш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

Носир ИСАЕВ.

ХАЛҚАРО КОНГРЕСС СОВРИНДОРИ

Олмалик кон-металлургия комбинатида жаҳон андозаларига мос маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда.

ИСПАНИЯ пойтахти Мадридда ҳар йили маҳсулот сифати бўйича ўтказиладиган халқаро конгрессда элликдан ортиқ мамлакат вакиллари иштирок этадилар. Бу анжуманда йиллик кўрсаткичлар бўйича энг илғор фирма ва корхоналарга совринлар топирилди. Олмалик кон-металлургия комбинати ҳам ўтган йил якунлари бўйича маҳсулотнинг юқори сифатлиги, жаҳон андозаларига мос тушадиган ва рақобатбардошлиги учун бериладиган халқаро сифат совринига сазовор бўлди. Ушбу соврин эгаси олий сифатли маҳсулот ишлаб чиқарувчилар халқаро клубига аъзо бўлиш ҳуқуқини ҳам қўлга киритади.

О. БЛИНКОВА.

КУН ТАРТИБИДА — ИНСОН САЛОМАТЛИГИ

Яқинда вилоят ҳокимлигида мувофиқлаштирувчи кенгашининг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди. Унда вилоят, шаҳар ва туманлар ҳокимларининг муовинлари, соғлиқни сақлаш бошқармаларининг раҳбарлари, соғлиқни сақлаш муассасаларининг бош шифокорлари қатнашдилар. Йиғилишда вилоят прокурори, 3-даражали Давлат адлия маслаҳатчиси А. М. Маннозов маъруза қилди.

— Мамлакатимиз мустақилликка эришгач, соғлиқни сақлаш соҳасида ҳам туб бурилишлар содир бўлди, — деди маърузачи, — Республикаимиз Президенти Исроил Каримов соғлиқни сақлаш тизимини мустаҳкамлаш, инсонлар сўғат-саломатлигини таъминлаш учун мазкур соҳани изчиллик билан ривожлантириб бориш ҳақида ғамхўрлик кўрсатмоқда. Юртбошимизнинг мамлакат ижтимоий-иқтисодий ривожланишининг 1995 йилги якунлари ва иқтисодий ислохотларни чуқурлаштириш борасида жорий йилдаги вазифаларга бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг йиғилишида, халқ депутатлари Самарқанд, Қашқадарё ва Хоразм вилоятлари кенгашлари сессияларида сўзлаган нутқларида ҳам ана шу долзарб масалага алоҳида урғу берилди. Президентимиз соҳада рўй бераётган нуқсонлар ва камчиликларга зудлик билан барҳам бериш лозимлигини таъкидлади.

Вилоят прокуратураси органлари ҳам ўз навбатида соғлиқни сақлаш муассасалари фаолиятини изчил назорат қилиб бормоқдалар. Прокуратура ходимлари жойларда тез-тез текширишлар ўтказиб, рўй бераётган хато ва камчиликларни вақтида бартараф қилишга, қонунлар бузилиши олдини олишга муваффақ бўлмоқдалар. Жумладан, ўтган йили туман ва шаҳар прокурорлари вилоят ҳудудларида 38 марта текшириш ўтказиб, барча шифохоналар, амбулатория ва поликлиника муассасалари, фельдшерлик ва акушерлик пунктлари ҳамда маслаҳатхоналарда аҳолига қандай тиббий хизмат кўрсатилаётганлигини чуқур таҳлил қилинган. Бундай текширишлар шу йилнинг ўтган даврида ҳам изчиллик билан давом эттирилди.

Ҳўш, прокуратура органлари ўтказган текширишларда нималар аниқланди?

Вилоятда ўз хизмат вазифасига виждонан ёндашиб соғлиқни сақлаш ишларини намунали олиб бораётган муассасалар кўп, албатта. Аммо, шу билан бирга аҳоли саломатлигини сақлаш ва мустаҳкамлаш борасида шу кун талаблари даражасида ишламаётган муассасалар ва соғлиқни сақлаш ходимлари ҳам учраб турипти.

Текширишда тиббиёт ходимларининг малакаси пастигли, улар ўз устларида ишламай қўйганлиги, билим ва маҳоратлари олиб бораётганлиги ва бу ўз навбатида кишиларни даволашга салбий таъсир кўрсатаётганлиги ҳам аниқланди. Бунга қўйидаги мисоллардан ҳам кўриш мумкин.

Вилоятда малака тоифасини олган шифокор ходимлар сони

1413 нафарни ташкил этади, шулардан, фақат, 351 нафари олий, 835 нафари биринчи, 227 нафари эса иккинчи малака тоифасига эга, холос. Қўйичирчиқ, Янгийўл ва Чиноз туманларида олий тоифали шифокорлар сони жами бор-йўғи 12 кишидир.

Маърузачи тиббий муассасаларнинг моддий-техникавий аҳоли ҳам гоёт ташвишли эканлигини таъкидлади. Эҳтиёт қисмлар ва малакали кадрлар етишмаётганлиги сабабли кўпдан-кўп нодир ускуналар ишлатилмаяпти. Шарт-шароит яратилмаганлиги учун 23 фельдшер-тиббиёт маскани, 11 та фельдшер-акушерлик пунктлари, 3 та кишлоқ амбулаторияси, 3 та тиббиёт-жисмоний, 2 та гиёҳвандлик диспансерлари, битта хўжалик ҳисобидаги поликлиника тугатилган. Гарчи касалликлар даражаси юқори бўлса ҳам 9 та юқумли касалликлар шифохоналари бошқа тиббий муассасаларга айлантирилган. Натижада, даволаш ўринлари аҳоли сони кўпайишига қараб ўсиш ўрнига 377 та ўринга камайиб кетган. Булардан ташқари даволашнинг янги, замонавий усул ва услубларини жорий этишга ҳам масъулиятсизлик билан ёндошилаётганлиги ҳам ташвиш туғдирапти.

Вилоятдаги шаҳар ва туманларда санитария-гигиена назорати қоидалари ҳам қўпол тарзда бузилапти. Шу сабабли 145 та даволаш-профилактика муассасаларининг иш фаолияти тўхтатиб қўйилган, прокуратура ходимлари санитария-гигиена қоидалари қўпол тарзда бузилганлиги учун 144 нафар тиббиёт ходимларига жарима солиб, 89,5 минг сўмни давлат фойдасига ундирдилар. Бундай воқеалар кўпроқ Олмалик, Ангрен, Бекобод, Янгийўл шаҳарлари, Окқўрғон, Охангарон, Бўка, Зангиота ва бошқа бир қатор туманларда содир бўлмоқда.

Вилоятда профилактика ва даволаш ишларидаги хато ва камчиликлар сабабли жойларда ошқозон-ичак, вирусли сариқ касалликлар билан оғриган беморлар сони нисбатан кўпайди. Бунга тиббиёт ходимлари ўз хизмат вазифасига совуққонлик билан қараб, ҳатто, шприцларга етарли даражада ишлов бермай қайта ишлатаётганликлари ҳам сабаб бўлмоқда.

Текширишда айрим соғлиқни сақлаш муассасалари ходимларининг шифо излаб келган беморларга эътиборсизлик билан қўпол муомалада бўлаётганлиги, таъмағирлик йўлига ўтиб олганлиги, ногиронлик гуруҳини аниқлашда адолатсизликка йўл қўётганликлари, касалхоналарда дори-дармонлар йўқлиги аниқланди. Натижада фуқаролар адолат ахтариб, юқори ташкилотларга ариза ва шикоятлар билан муурожаат қилмоқдалар. Олмалик, Ангрен, Чирчиқ шаҳарлари, Бекобод, Зангиота, Уртачирчиқ ва Қибрай туманларидан ана шундай шикоятлар кўплаб келяпти. Тошкент

туманидаги марказий поликлиника рентгенолог Ю. Эрматов ана шундай ножўя ҳаракатлари учун ишдан бўшатилди.

Вилоятда сил, тери-таносил ва ўсимта касалликлари билан оғриган беморлар сони ошиб бораётганига қарамай Бекобод шаҳри, Охангарон, Чиноз, Уртачирчиқ ва бошқа туманларда бундай хавфли касалликларнинг олдини олиш ҳам талаб даражасида эмас.

Текширишларда кўз касалликлари, кордеология диспансери, санитария типидagi физиотерапия шифохонаси, стоматология поликлиникалари фаолиятида ҳам жиддий нуқсонлар борлиги аниқланди. Соғлиқни сақлаш бўлимлари ва бошқармалари тиббиёт масканларини дори-дармон, озик-овқат ва техника билан таъминлашда ҳам хато ва камчиликларга йўл қўймоқдалар. Дори-дармонларнинг ҳисоб-китобини олиб бориш, тақсимлаш, муруват йўли билан олинган дори-дармонларни сақлаш, касаллик тарихида дори-дармоннинг қайд этилиши борасида ҳам катта камчиликлар бор. Хусусан, касаллик тарихида беморга зарур бўлган дори-дармонларни ёзиб қўймай, уларга дори сотиш каби воқеалар содир бўлаётгани жиддий ташвиш туғдирамоқда.

Маърузачи Бўка тумани, Олмалик шаҳар марказий касалхоналари ходимларининг ана шундай таъмағирлик йўлига ўтиб олганликларини аниқ мисоллар билан очиб ташлади. Янгийўл ва Ангрен шаҳар касалхоналарида ҳам шундай хунук воқеалар содир бўляпти.

Текшириш давомида вилоят прокуратураси томонидан йўл қўйилган камчиликларни тугатиш мақсадида бир қатор мансабдор шахслар оғохлантирилди, интизомий ҳуқуқбузарликка доир ишлар кўзгатилиди. Қонунга хилоф тарзда чиқарилган буйруқларга протест билдирилди, 11 та жиноий иш кўзгатилиб, ҳозир тергов ҳаракатлари олиб борилмоқда.

Йиғилишда вилоят Соғлиқни сақлаш бошқармаси бошлиғи А. Содиқов, вилоят санитария-эпидемиология станциясининг бош врачлари Р. А. Қосимов, Чирчиқ шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимининг раҳбари Д. Ғуломов, вилоят молия бошқармаси бошлиғи Б. Ҳосилов, Бўка тумани марказий касалхонаси бош шифокори А. Суннатиллаев сўзга чиқиб, соғлиқни сақлаш муассасаларида вужудга келган муаммолар ва уни ҳал этиш масалалари ҳақида тўхталдилар.

Йиғилишда вилоят ҳокимининг ўринбосари Д. Н. Жаҳонгирова қатнашди ва нутқ сўзлади.

Йиғилиш вилоят Соғлиқни сақлаш ташкилотлари ва муассасалари фаолиятини яхшилаш, ишда рўй бераётган камчиликларни тугатиш юзасидан тавсиялар қабул қилди.

Рафик ТУРСУНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг
махсус мухбири.

ЯНГИ ОМОНАТ ДАФТАРЧАЛАРИ БЕРИЛЯПТИ

Туман халқ банкида аҳолининг пул маблағларини индексация қилиш ишлари уюшқоқлик билан ўтмоқда. Азиза Раҳмонова, Хайрулла Абдураимов сингари ходимлар меҳнатидан омонатчилар хурсанд. Шу кунгача салкам 3 минг кишига янги омонат дафтарчаси берилди.

Суратда: Окқўрғон тумани халқ банки бўлими бошлиғи Абдусаммад Ербеков (чапда), бухгалтер Азиза Раҳмонова ва катта тафтишчи Хайрулла Абдураимовларни кўриб турибсиз.

Хусанбой АВВАЛОВ,
Окқўрғон тумани,
Муаллиф олган сурат.

ДАККИ, ДАККИ... ОХИРИ ЧАККИ

Шу йил газетамизнинг 16 март сонида «Касса аппаратлари — назорат учун керак» сарлавҳали рейд мақоласининг босилганлигини муштарийларимиз ҳали унутмаган бўлса керак. Унда Ўзбекистон Вазирлар Маҳкамасининг «Аҳоли билан пуллик ҳисоб-китобларни амалга оширишда касса машиналарини мажбурий равишда қўллаш тартиби тўғрисида»ги қарорини бажариш юзасидан жойларда амалга оширилаётган ишлар вилоят солиқ бошқармаси ходимлари текширувлари асосида таҳлил этилган эди. Унда матлубот ҳиссадорлик жамиятларига қарашли савдо корхоналари ва уларнинг шахобчаларида ҳисоблаш-назорат касса аппаратларини ўрнатишда йўл қўйилган камчиликлар, ҳаттоликлар очик-ойдин танқид қилинган эди.

Вилоят ҳокимлигининг назорат инспекцияси ва солиқ идоралари ходимларининг ҳамкорликдаги текшурувида аниқланган камчиликлар тезда тугатилиши лозим эди. Лекин, ўрганган кўнгил ўртанса қўймас,

деганларидек айрим лоқайд, «айтишдида, қўйишди» деган хом фикр-берилиб, совуққонликни давом эттираётганлар тезда топилиб қолди. Вилоят солиқ идоралари ходимлари Бўка, Пискент, Тошкент туманлари ҳудудида қайта текширувлар ўтказганларида баайни ана шу нарсга аён бўлди.

Аввалги текширувда Пискент тумани матлубот ҳиссадорлик жамиятига қарашли 35-дўкон мудири Р. Акбаровга касса аппаратлари ўрнатишдаги камчиликлари учун дакки берилиб, у жаримага тортилган эди. Бунга қараганки, у танбехдан тегишли хулоса чиқармай, ўзининг билган қалтис йўлидан қайтмабди. Ушбу дўкон яқинда қайта текширилди, натижада, касса машинасидаги рақам билан ҳақиқий тушум ўртасидаги фарқ 3550 сўмни ташкил этди. Нима учун бундай бўлганлиги Р. Акбаровнинг ўзига аён. Агар аввалги даккидан кейин у ўз ишида яхши томонга бурилиш қилганда яна қайта тузоққа илинмаган бўларди. Ҳақли савол туғилади. Халол йўлга юрмайдиган, ўзининг билганидан қолмайдиган бундай қонунбузарлар қачонгача ишлайди?!

Шу туманда жойлашган «Лукомони ҳақим» хусусий дорихонасида ҳам аввалги бемазагарчиликлар давом этаётганлиги исботланди. Утган галги текширувда сотувчи З. Пак йўл қўйган қўпол хатолари учун 1750 сўм жарима тўлаган эди. Қинғир-қийшқикли унинг қон-қонига сингиб кетган экан шекилли, қайта текширувда яна дори-дармонлар учун чек бермаганлиги, оқибатда олди-сотди ўртасидаги тафовут 306 сўм бўлганлигини қандай изоҳлаш мумкин?

Бундай қилмиш ўзи ўтирган бутонки кесиш билан баробар эмасми? Бўка туманидаги Навоий ҳиссадорлик жамиятига қарашли 8-дўконда эса бошқачароқ «усул»га дуч келинди. Сотувчи Х. Ҳамрокулов махсулотларга нарх кўрсаткичларини ёзмасдан савдо дони «қизитиб» юборипти. Фойдаси бўлмаса шундай қилинармиди? Албатта, йўқ.

Тошкент туманидаги 51-автоёқилга қўйиш нуқтасида эса касса машиналари «кантариб» қўйилган экан. Касса дафтарларидаги ёзувлар ҳам айқаш-уйқаш. Мавжуд бензин билан хужжатдаги қолдиқ таққослаб кўрилганда 1068 сўмлик ёқилга камомати ошқор бўлди. Ушбу тумандаги «Файрат — С» кичик корхонаси дўконидида эса 2986 сўм тушум ҳисобга киритилмаган, касса машинасида ўтказилмаган. «Шодлик С ЛТД» фирма дўконидида ҳам харидор ҳақида кўз олайтириш, камоматга йўл қўйиш каби иллатлар давом этаётганлиги сезилиб қолди.

Шундай қилиб газетада чоп этилган мақола изидан бориб, қайта текширув ўтказилганда 24 та савдо корхонасидан иккитасида касса машиналари ўрнатилмаганлиги, олти тасида эса бундай жихозларни ишлатмаслик, тўрттасида эса харид қилинган нарсга учун чек бермаслик, ўн тўрттасида касса дафтарларининг ўлда-жўлда эканлиги, тўрттасида камомат, иккитасида ошқоқча товарлар мавжудлиги, бештасида махсулотларга нарх қўйилмаганлиги каби камчиликлар аниқланди.

Шу ўринда биз бир нарсани алоҳида таъкидламоқчимиз. Хукумат қарорларини тўлиқ ҳаётга тадбиқ этиш, йўл қўйилган камчилик ва хатоларни зудлик билан тугатиш савдо корхоналари раҳбарлари зиммасидадир. Қўйилаётган талаблардан вақтида тўғри хулоса чиқарган киши ҳамиша ютади. Дакки, даккининг охири чакки бўлмасин!...

ЧОРАЛАР ВАҚТИДА КЎРИЛИШИ ЛОЗИМ

Баҳор серёмғир келди. Бирор кун йўқки, вилоят ҳудудида ёмғир ёғмаётган бўлсин. Айниқса тоғли ва тоғ олди жойларда кучли ёмғир ёғиб, сел келиши оқибатида айрим жойларга, экинзорларга зарар етди, йўл ва кўприклар бузилди. Баъзи кишлоқлар вақтинча туман марказларидан узилиб қолдилар. Вилоят Фавкуллода эпидемияга қарши кураш комиссияси рўй берган воқеалар сабабли вазиятни яхшилаш, аҳолига ҳар томонлама, шу жумладан, тиббий ёрдам кўрсатиш юзасидан қатор тадбирлар кўрмоқда. Яқинда вилоят Фавкуллода эпидемияга қарши кураш комиссияси ўтказган навбатдаги йиғилишда ана шу соҳада бажарилаётган вазифалар атроф-

лича муҳокама қилинди. Йиғилишда шаҳар ва туманларнинг ҳокимлари ва ҳоким ўринбосарлари, соғлиқни сақлаш муассасалари ҳамда санитария-эпидемиология хизмати раҳбарлари иштирок этдилар.

Йиғилишни вилоят ҳокимининг муовини Д. Н. Жаҳонгирова очди.

Вилоят фавкуллода эпидемияга қарши кураш комиссияси штаби бошчилигининг биринчи муовини А. Дунаев, вилоят санитария-эпидемиология станциясининг бош шифокори Р. Қосимов табибий офатлар ва юқумли касалликлар олдини олиш борасидаги чора-тадбирлар ҳақида гапириб бердилар. Ҳар иккала маърузачи ҳам жойларда кучли ёғингарчилик сабабли вужудга келган вазиятдан келиб чиқиб, иншоотларни таъмирлаш ва қайта

қуриш, аҳолини тоза ичимлик суви билан таъминлашни яхшилаш, келиб чиқиши мумкин бўлган юқумли касалликлар олдини олиш ва бу соҳада ҳокимликлар, қурилиш ва сув хўжалиги ташкилотлари, тиббиёт ходимлари олдида турган вазифаларга батафсил тўхталдилар.

Йиғилишда республика юқумли касалликка қарши кураш станциясининг раҳбари М. Ҳақимов, «Вилоятсув-оқава» бошқармаси раҳбари Э. Бохонов, Янгиобод шаҳар ҳокими ўринбосари В. Ибрагимов, Тошкент тумани ҳокими А. Йўлчиев, вилоят ҳокимининг муовини Х. Аҳмедов ва бошқалар сўзга чиқиб, муҳокама қилинаётган масала юзасидан ўз фикр ва мулоҳазаларини айтдилар.

Раҳим ҚОДИРОВ.

СОФ ҲАВО, ТИНИҚ СУВ, ТОЗА ТУПРОҚ, УЧУН!

ТАБИАТВАЙИНСОН

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ ТАБИАТНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ ҚҮМИТАСИ НАШРИ

ЧИРЧИҚ - ОДДИЙ ЭМАС, ОЛТИН ДАРЁДИР

Чирчиқ дарёси уч ирмоқдан ташкил топган бўлиб, у, аввало суви лойқароқ Чотқол, сўнг 4010 метр баландликдан бошланиб, тошдан-тошга урилиб оқадиган зилол-тиниқ сувли Кўксув, қолаверса, Хумсон қишлоғидан ҳайқириб чиқадиган Ўғам дарёларининг бир-бирига қўшилган жойидан Чирчиқ деб ном олган. Бу дарё қадим замонлардан бери Тошкент воҳасининг бирдан-бир сув манбаи - ҳаёт негизи бўлиб хизмат қилган ва ҳамон бу олийжаноб вазифани бажариб келмоқда.

Хўш, ҳозирги кунда бизнинг унга муносабатимиз қандай? Яқин ўтмишда Чирчиқ суви ниҳоят тоза ва ичсангиз танга роҳат бағишловчи лаззатли бўлган. Қумли қирғоқлари чўмилишбоп бўлиб, чаканда, ёввойи наъматак ва толзорлар билан қопланган хушманзара эди. Унинг суви бағрида лаққа, зоғорабилиқ, товонбилиқ, оқ амур, бир килограмм келадигин қорабалиқлар сузиб юрар ва сувнинг тозалигидан дарак берар эди. Минг афсуслар бўлсинки, у ҳолатлар ўтмишга айланиб қолди. Ҳозирги кунда эса Чирчиқ дарёсига Ғазалкентдан то Чинозга қадар чиқинди сувлар, молхона оқавалари оқизилади. Унинг сўлим қирғоқларида эса товук фермаларининг тоғ-тоғ чиқиндилари, шиша синиқлари, қотиб қолган бетон ва бетон-конструкцияларидан ташкил топган ахлатхоналарни кўплаб учратиш мумкин.

Кези келганда шуни ҳам айтиш керакки, қирғоқларнинг антисанитария ҳолатини яхшилаш ва умуман Чирчиқ дарёсининг сувини тозалаш муаммоси кўп йиллар илгари

кўтарилган бўлса ҳам ханузга қадар бу ишга жиддий киришилгани сезилмаётир. Хўш, бу масала қачонгача чўзилиши мумкин. Олтиндан қиммат обиҳаёт манбаи бўлган Чирчиқ сувига муносабатни тубдан ўзгартириш вақти келди. Уни ифлослантириб, захарлаётган барча катта-кичик ташкилот ва заводларни тартибга чақириш, бу масалада қатъий бўлиш зарур.

Олим фикр билдиради

Уларни турли миқдордаги жарималар билан жазолаш бекор бўлаяпти, кўнгилдагидек самара бермаяпти. Шу боисдан кескин чоралар кўриш вақти етиб келмадимикин?

Бу мулоҳазамаизга бир мисол. Яқин ўтмишда уч давлат бўйлаб оқадиган Рейн дарёси қирғоқларида дарё сувини ичиш уёқда турсин, унда чўмилиш ҳам ман этилган эди. Ҳозирги кунда эса Рейн сувининг тозалигидан уни ичиш ҳам, унда чўмилиш ҳам мумкин. Бу ахвол Москва дарёси тақдирида ҳам қайталанган. Ҳозир Москва дарё суви тоза ҳолатда оқмоқда. Шундай экан, нега биз Чирчиқ сувининг олдинги ҳолатига - то-

залигига қайтара олмаймиз? Биз бунга ожизмизми? Йўқ, барча имкониятларни ишга солсак, сувга нисбатан муносабатни ўзгартирсак бас. У ҳам ҳозирги рамзий маънода айтилган «олтин» сувли дарё бўлибгина қолмай унинг ётқирикларини увоқ қум-шағаллари орасида ҳақиқий қизил олтин ҳам бор. «Химгеолнеруд» экспедициясининг олиб борган қидирув-разведка ишлари туфайли дарёнинг қадимий ётқирикларидан бир тонна қум-шағаллар таркибида бир грамм атрофида олтин борлиги кашф этилди. Уни қазиб олиш фойдали ҳисобланади. Чунки, ниҳоятда қаттиқ кварц ёки кварцли қатлама тошларнинг бир тоннасида энг камида 6 грамм олтин бўлса у қазиб чиқариш учун яроқли ҳисобланади. Увоқ қум-шағалларнинг бир тоннасида бир грамм олтин бўлса у ҳам қазиб олиш учун фойдали қонлар қаторига киради. Кейинги йиллар давомида кон фойдали олтин миқдори 0,75 граммга камайтирилди.

Шундай қилиб, Чирчиқ дарёси соф олтинга ҳам қондири. Олтин сувли ва қизил олтинли Чирчиқ дарёсига меҳр қўйиб, уни ифлосланишдан асрайлик, қирғоқларини чиқинди-ахлатлардан тозалаб сўлим оромгоҳларга айлантирайлик.

Мирмажид ЗОКИРОВ,
Ўзбекистон Республикасида хизмат қўрсатган геолог,
геология-минералогия
фанлари доктори.

ФАОЛИЯТИ ТЎХТАТИЛДИ

Бўка туманидаги бу шағал қони эски аэродром ўрнида барпо этилган эди. Бу ерда қишлоқ хўжалик экинлари зарар-қунандаларига қарши ишлатиладиган захарли моддалар сақланар, улар шу ерда самолётларга ортилар эди. Ҳаводан экинлар зарарқунандалари кўпайиб кетган майдонларга сепилган бундай моддалар теvarак-атрофга ҳам тарқалар эди. Шу сабабли у ёпиб қўйилганди.

Аэродром тош-шағалли ерга жойлашган эди. У ёпилган бу ердан табиий қурилиш материални қазиб чиқаришга рухсат берилди ва натижада карьер барпо бўлди. Яқинда бу ер тупроғи таҳлил қилинганида унинг таркибидан захарли моддалар меёрдагидан бир неча баробар ортиқлиги аниқланди. Илгари ер устига тўкилган оғу қор-ёмғир билан қушилиб, тупроққа бир неча метргача сингиб кетган. Бу ерда

ишлашнинг ўзи ҳам ҳавфли бўлиб қолди. Шу туфайли карьер фаолияти тўхтатиб қўйилди.

Туман табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси ходимлари ер ресурсларидан оқилона фойдаланиш билан боғлиқ бўлган бошқа ишларни ҳам амалга оширдилар. Ўтган йил ва жорий йилнинг биринчи чорағида юздан ортиқ текширишлар ўтказилди. Бунинг натижасида ердан фойдаланишдаги катта-катта камчиликлар ҳам аниқланди. Унга йўл қўйган мансабдор шахсларга нисбатан айрим жазо чоралари қўрилди. Ун олти нафар шу ишга мутаассадди кишиларга уч ярим минг сумликка яқин жарима солинди. Камчиликларни бартараф этиш юзасидан икки юзтага яқин қўрсатма берилди ва уларнинг ярмидан кўпи амалга оширилди. Кимёвий оғулар сақланадиган иккита омбор аҳоли манзилгоҳидан узокроққа кўчирилди.

Эркин МАРБЕКОВ.

ДАРАХТГА БОПТА УРМАНГ

БИЗ нафас олаётган ҳаво таркибида инсон саломатлиги учун зарарли бўлган турли нафсиз моддалар миқдори кўпайиб бораётганлиги ҳеч кимга сир эмас. Шундай шароитда ўсимликлар дунёсини ниҳоятда асраб-авайлаш, унга зарар етказмаслик ҳам фарз, ҳам қарз бўлиб қолди. Чунки атмосферадаги турли ҳил захарли моддаларни ютиб, ҳавони тозалаб борувчи бирдан-бир манба шу ўсимликлар дунёсидир.

Шунга қарамай ҳали ҳам бизда қўқариб турган дарахтларни ўзбошимчилик билан, мутасадди ташкилотлардан рухсат олмай кесиш ҳоллари тез-тез учраб туриптики, бу афсусларлидир. Бу табиатни муҳофаза қилиш қонуни кўпол равишда бузишнинг ўзгинасидир. Шунинг учун бундай ҳолларга қарши мунтазам кураш олиб бориш зарур.

Бекобод минтақавий табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси нозирлари атроф-муҳит мусофоллигини таъминлаш йўлида олиб бораётган ишларида шу муаммага ҳам катта аҳамият билан қарамокдалар. Бекобод йирик sanoat марказларидан ҳисобланади. Унда ўнлаб катта-кичик қорхоналар жойлашган, улар ўзларининг чиқиндилари билан атмосферида кўп даражада ифлослантиради. Бунинг олдини олиш омилларидан бири шаҳарда дарахтзорларни кўпайтиришдир. Бекободликлар шу йўлдан бормокдалар. Бу йил ҳам гектар-гектарлаб янги дарахтзорлар барпо этилди.

Нозирлар мунтазам амалга ошираётган текширишлар натижасида дарахтларга бекор муносабатда бўлиш ҳолларини аниқламоқдалар ва уларнинг айбдорларига нисбатан кескин чоралар кўришяпти. Фақатгина жорий йилнинг ўтган дастлабки икки ойида ўн нафар атрофидаги шундай шахсларни фош қилдилар.

Шаҳар фуқароси А. Умаралиев уйи яқинидаги кўм-кўк қўқариб турган дарахтларни бир бошдан аралай бошлади. Албатта, бундай номаъқулчилик эътиборсиз қолмади. Табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси ходимлари бундан хабар топишди ва кесиш сабабини суриштиришди. Бундай хатти-ҳаракат учун қеч қандай асосли сабаблар йўқлиги аниқланди. Дарахтларга кўз олайтирувчи у деб кўрди, бу деб кўрди, турли бўлар-бўлмас баҳоналарни рўқач

қилиб, жазодан қутилиб қолмоқчи бўлди. Лекин номери ўтмади. Нозирлар унинг тавба-тазарруқларини, иккинчи бор бундай қонун бузиш ҳолларини қайтармаслигига қатъий ваъда берганлигини ҳисобга олиб мўлжалдаги жазони анча камайтирдилар. Унга етти юз эллик сўм жарима солиш билан қифояландилар.

Қонун-қоидаларни билиб турган эсли-хушли кишиларнинг шундай оддий бир тартибга риоя этмасликларини лоқайдлик демасдан яна қандай баҳолаш мумкин. Кўм-кўк қўқариб турган, атрофга файз қиритиб, киши қузиға қувват, дилга мамнунлик бахш этадиган дарахтга болта уриш, арра солиш тирик мавжудотни нобуд қилиш деган гапдир. Шунини тушунмайдиганлар, аниқроғи тушунишни истамаётган шахслар ҳам борлигига ҳафа бўласан. Уларни шундай қилишга нима мажбур қилганини тушунаолмайсан. А. Алматовнинг ҳам худди шундай қилмиши «муносиб баҳосини» топди. Унга уч юз эллик сўм миқдориди жарима солинди. Ж. Бойқўзиёев, М. Умаровларнинг рухсатсиз ўсиб турган дарахтларга кўз олайтиришлари ҳам уларга қимматга тушди. Бола-чака насибасидан оз бўлса ҳам қирқишга тўғри келди: уларнинг бири уч юз сўм, иккинчиси беш юз сўм нақд пул тулади. Дарахтларга зарар етказган К. Қутлиев ва Д. Ҳамидов каби фуқаролар ҳам тегишли жазоларини олдилар.

Халқимизнинг бузишга ўрганма, тузишга, яратишга ўрган, деган ҳикматли нақли бор. Қўқариб турган дарахтни кесиш ёки унга зарар етказиш ҳам бузиш демакдир. Бунга асло одатланманг. Айбига яраша жазосини олган юқоридаги фуқаролар, бошқалар ҳам бундай номаъқулчиликларни қилишдан ўзларини тийишлари лозим.

С. МИРМАХМУДОВ.

Ўғамда баҳор.

● Шаҳар ҳар бир фуқаросининг 50 кўчати ●

Ангрен вилоятимизнинг йирик саноат марказларидан бири ҳисобланади. Айни вақтда унинг табиатни ифлослантирувчи манбалари ҳам кўп. Лекин, Ангрен минтақавий табиатни муҳофаза қилиш кўмитасининг шаҳардаги саноат корхоналари, қури-

лиш, транспорт ташкилотлари ҳамда муассасалар билан яқин ҳамкорлиги туфайли бу ерда экологик аҳвол йил сайин яхшиланмоқда. Ушбу саҳифада берилаётган асосий материалларда шу ҳақда ҳикоя қилинади.

Кўмитанинг етакчи мутахассиси Тамара Когдась Шарқий — Қурама геология-қидирув экспедициясининг атроф — муҳитни муҳофаза қилиш бўйича масъул ходими Ҳосият Қосимовага маслаҳат бермоқда.

ТАПАБЛАР ДАРАЖАСИДАМИ?

АНГРЕН аҳолисини ичимлик сув билан таъминлаш «Сувокова» ишлаб чиқариш корхонаси зиммасига юклатилган. Шу кунларда бу таъминот 70-75 фоизни ташкил этади.

Шаҳар тасарруфидаги Самарчук, Соғлом, Боксуқ, Упартоғ каби қишлоқларни ичимлик суви билан таъминлаш талаб даражасида эмас. Бу қишлоқларнинг баъзиларида мавжуд қудуқларда ўрнатилган насослар узок вақт алмаштирмасдан ишлатилиши оқибатида улардан умуман фойдаланиш мумкин бўлмай қолди.

Шаҳар аҳолисининг асосий қисмини, анқироги 70 фоизини об-ҳаёт билан «Ангрен» сув олиш иншооти таъминлайди. Бу иншоот ҳозирги кун талабларига асло жавоб бермайди. Объект 1950 йилларда қончилар посёлкасини иссиқ сут билан таъминлаш учун қурилган бўлиб, кейинчалик шаҳар сув олиш иншооти-га айлантирилган эди. Бунинг натижасида Охангарон сув омборидан сув олиш бўйича ўша вақтларда ишлаб чиқилган лойиҳа амалга оширилмаган.

«Ангрен» сув олиш иншоотининг ҳеч бир экологик талабга жавоб бермаслиги ва объектнинг қуввати етмаслиги кўмита йиғилишида бир неча марта кўриб чиқилиб, уни таъмирлаш лозимлиги ҳақида шаҳар ҳокимлигига мурожаат этилди. Шундан кейин бу иншоотни қайта қуриш учун жой танланиб, лойиҳалаш ишлари бошлаб юборилди. Афсуски, бу иш ҳам юқори ташкилотлар томонидан маблағ ажратилмаслиги сабабли ниҳоясига етказилмай чалалигича қолиб кетди. Бизнингча бу ишни охирига етказиш вақти келди.

Шаҳар саноат корхоналари ҳамон сув хавзаларини ифлослантирувчи манбалар бўлиб қолмоқда. Бу, айниқса, олтин казиш ва кўмир қонларига тегишлидир. Ангрен олтин казиш қони тўлиқ тозаланмаган 670 минг куб метр

ҳажмидаги оқоваларни Кўчбулоқсой дарёсига ташлайди. Ангрен кўмири қонининг механик усулда сув тозалаш иншоотидан ташланган сув микдори 11,5 миллион куб метрни ташкил этади. Шуниси ачинарлики, унинг таркибидagi заҳарли моддалар даражаси кўпинча юқори бўлади.

Кўмита мутахассисларининг тозаланмаган оқовалари очик сув хавзаларига ёки рельефга ташлайдиган корхоналар мутахассислари билан мунтазам равишда иш олиб боришлари туфайли очик хавзаларга тозаланмаган оқова ташлашга бутунлай барҳам берилди.

Кўмитамиз ходимлари шаҳар атрофидаги Охангарон, Дукентсой, Қорабоғсой ва бошқа дарёларнинг муҳофаза минтақасида жойлашган объектлар рўйхатини олиб, уларнинг атроф-муҳитга таъсири даражасини чуқур ўрганиб чиқдилар. Натижада уларнинг ифлос оқоваларини сув хавзаларига оқилишининг олдини олиш юзасидан тавсиялар ишлаб чиқдилар. Эндиликда уларнинг тўла амалга оширилиши учун назоратни бир зум ҳам сусайтирмаптилар.

Дарёларнинг қирғоқларига нопок хайдовчиларнинг ҳар-хил чиқиндиларни тўкиб кетишларини бартараф этиш, бу шахсларни тутишда жамоатчи нозирлар, кенг жамоатчилик билан ҳамкорлик қилиш ҳам ижобий натижаларга олиб келаяпти.

Бирок ҳудуддаги сув хавзаларидан оқилона фойдаланиш ва уларни муҳофаза қилиш борасида қилинадиган ишлар ҳали кўп, улар кўмита режасида турипти. Бу режаларни амалга ошириш муқаддас вазифамиздир.

А. РАҲМАТУЛЛАЕВ,
Ангрен минтақавий табиатни муҳофаза қилиш кўмитаси раиси.

Шаҳарда экологик вазиятни енгилаштириш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишлари кўламини кенгайтириш, аҳоли яшайдиган маҳаллаларнинг санитария ҳолатини яхшилашга қаратилган тадбирларни ўтказиш анъана бўлиб қолди. Ҳар йили уюштирилаётган «Санитария тозалик куни» шуларнинг биридир.

Бундай кунлар йилга бир марта эмас, балки бир неча марта ўтказилади. Муҳими шундаки, уларда барча кексаю ёш фуқаролар фаол қатнашадилар. Шаҳардаги майдонлар, ҳиёбонлар, корхоналар ва ташкилотлар ҳудудлари, ён-атрофлари, ҳовлилар тозаланади, тўпланган ахлатлар тегишли жойларга ташиб кетилади.

Кутлуг байрамлар ва кунлар арафасида шанбаликлар ва якшанбаликлар ўтказилади. Уларга олдиндан ҳар томонлама ҳозирлик кўрилади, аҳоли ўртаси-

маошларини бажонидил Наврўз жамғармасига бердилар.

Бу йил Ангреннинг ярим асрлиги нишонланади. Ҳозирги вақтда бу кутлуг санага қизғин ҳозирлик кўришмоқда, шу муносабат билан шаҳарда яна бир ҳайрли иш бошланди. «50 кун мутлоқ тозалик» ва «Шаҳар фуқаросининг 50 кўчати» шiorлари остида бораётган бу ҳаракат қатнашчилари сафи тобора кенгайиб бормоқда. Бу шубҳасиз, шаҳарнинг санитария ҳолати яхшиланишига, кўкаламзорлиги янада ортишига олиб келади. Худди шунга ўхшаш ишларни республикамиз мустақиллигининг беш йиллиги шарафига уюштириш ҳам режалаштирилган. Демак, яхши анъаналар давом этаверади.

Мирсобир
МИРҲАМИДОВ.

АНЪАНАЛАР ДАВОМ ЭТМОҚДА

да ҳашарларнинг аҳамияти ҳақида тушунтириш ишлари олиб борилади. Шу туфайли бу йилги Наврўз олдиндан уюштирилган шанбаликлар бир неча кун давом этди. Унда барча меҳнат жамоалари, шаҳар меҳнаткашлари фаол қатнашдилар. Минглаб туп мевали ва манзарали дарахт кўчатлари экилди, янги гулзорлар ташкил этилди. Иш ўрнида меҳнат қилганлар, ишлаб топган

ри сафи тобора кенгайиб бормоқда. Бу шубҳасиз, шаҳарнинг санитария ҳолати яхшиланишига, кўкаламзорлиги янада ортишига олиб келади. Худди шунга ўхшаш ишларни республикамиз мустақиллигининг беш йиллиги шарафига уюштириш ҳам режалаштирилган. Демак, яхши анъаналар давом этаверади.

ЎРМОН ҚЎРИҚЧИЛАРИ

Бўстонлик деганда ҳамманинг кўз олдида ажиб бир гўзал маскан намоён бўлади. Бу масканни тиниқ сувлари, мусаффо осмони, осмонўпар тоғлари, республикамизда, қолаверса, Марказий Осиёда бетакрордир. Ушбу масканда фаолият кўрсатаётган кўмитанинг назорати остидаги ҳудуд ғарбдан шарққа 210 километр, шимолдан жанубга 120 километр масофага чўзилган, асосан тоғликлардан иборатдир. Бу тоғолди туманларининг ўсимлик ва ҳайвонот дунёси ҳам беқиёсдир.

Туманимизга миллий бог ҳамда алоҳида муҳофаза этиладиган табиат маскани мақоми берилиши муносабати билан унинг ҳудудиди ов қилиш қатъиян тақиқланган. Ҳамма ўрмон турлари

1-тоифадагилар қаторига киритилган, яъни бундай ўрмонларда бирорта дарахт, бутани кесиш ман этилади. Шу катта ҳудудни, ўсимлик ва ҳайвонот дунёсини муҳофаза қилиш ва балиқ заҳираларини асраш каби машаққатли ишга туман ўсимлик ва ҳайвонот дунёсини муҳофаза қилиш давлат нозирлари бош-қош бўлмоқда.

Бу олижаноб ишда ўрмон хўжалиги ҳамда Угом-Чотқол давлат миллий табиат боғи ходимларининг ҳиссалари катта бўлмоқда. Ўтган йилда ўрмон хўжаликлари томонидан 90 гектар ерда манзарали ва мевали дарахтлар экилди. Олдин экилган 40 гектар ердаги кўчатлар ўрмонлар сафига кўшилди. Шу ишларда жонбозлик кўрсатаётган Чирчиқ ўрмон хўжалиги марказий бўлим ўрмон-

беги Жўра ака Турғунбоев 1995 йилнинг намунали ўрмон кўриқчиси деб топилиб, фахрий ёрлик ва кўй билан мукофотланди. Хўжакент бўлимининг Қоранкул участка ўрмон кўриқчиси Алиқул Туропов 300 сўм, шу бўлим Эшаккўприқсой участкаси ўрмон кўриқчиси Ақром Шероф 500 сўм пул мукофоти билан тақдирланди. Бўлимлар ичида Журеқбой бўлими ўрмонбеги Ўрол Хусанбеков ҳам фахрий ёрлик билан мукофотланди.

Қишлоқ хўжалик режалари 110 фоиз бажарилганлиги учун катта агроном Муҳиддин Ражаповга минг сўм пул мукофоти берилди.

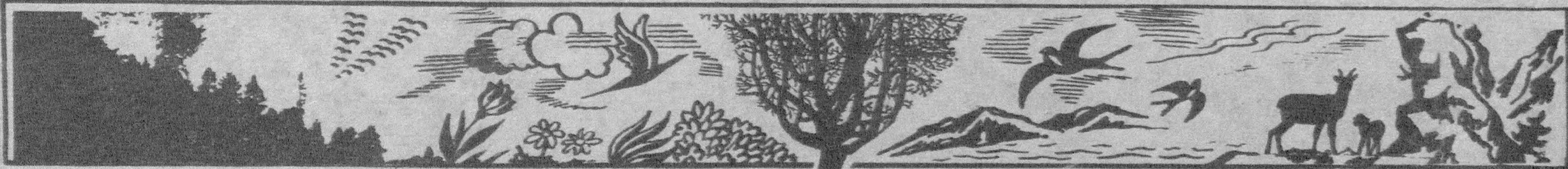
Т. АБДУВАХОБОВ,
Бўстонлик туман ўсимлик ва ҳайвонот дунёсини ҳамда балиқ заҳираларини асраш давлат нозири.

ДЕЯРЛИ 20 МИЛЛИОН СЎМ САРФЛАНДИ

Ўтган йили минтақавий табиатни муҳофаза қилиш кўмитаси тасарруфида бўлган ҳудудда атроф-муҳитнинг мусаффолигини яхшилашга қаратилган катта ҳажмидаги ишлар амалга оширилди. Айниқса, асосий ифлослантириш манбалари ҳисобланган саноат корхоналари ҳозирги иктисодий кийинчиликларга қарамай бу ҳайрли ишга тобора кўп маблағ ажратмоқда. Биргина ўтган йили

уларнинг жами ҳаражатлари деярли йигирма миллион сўмни ташкил этади. Бунинг эвазига табиатни муҳофаза қилишга қаратилган саксон саккизта тадбир амалга оширилди. Бу эса режада назарда тутилганидан йигирма иккита кўпдир. Чанг-тутиб қолувчи қурилмалар, сув тозалаш иншоотлари қурилди. Натижада зарарли моддаларни ҳавога чиқариш камайди.

ДАВРОН АҲМЕДОВ.

ҚАЙТА ТИКЛАНГАН ЕРДА ФЕРМА ХЎЖАЛИГИ

КЕЙИНГИ йилларда кимё фанининг тараққиёти ва сунъий дорилар тайёрлаш бекиёс ривожланди. Лекин, шунга қарамай, ўсимликлардан дори тайёрлашга қизиқиш тобора ортиб борапти. Чунки, ўсимлик ва гиёҳлар инсон учун озиқ-овқат, яъни оксил, ёғ, углевод, минерал тузлар, витаминлар ва бошқалар манбаи ҳисобланиши билан бирга ҳавони кислород билан таъминлайди, уни чанг ва зарарли газлардан тоза-лаб туради. Ўсимликлардан ажралиб чиқадиган фитонцидлар зарарли микроорганизмларга қирон келтиради.

МАЪЛУМОТЛАРГА қараганда, Ўзбекистоннинг бой ва турли-туман ўсимликлар дунёси 4148 турдан ташкил топган. Улардан 577 тури шифобахш ўсимлик ҳисобланади.

Тошкент вилоятида шифобахш ўсимликлар ҳам жуда кўп ва хилма-хилдир. Гулхайри, анабазис, бангидевона, исирик, тоғ райхони, андиз, кўка, эрмон, қирқ бўғим, отулоқ, оққурай, қизилпойча, наъматак, чаёнўт, тоғ кудуси ва бошқалар уларнинг асосийлари ҳисобланади. Айримларининг шифобахш хусусиятлари ҳақида қисқача тўхтаб ўтиш мумкин. Чунончи, Урмонқарабу шифобахш ўсимлик 2,5—3 км баландликда, тоғ бағрида ўсади, илдири майданланган ҳолда истеъмол қилинади, натижада синган, чатнаган суякларни даволашда мўмий каби таъсир қилади. Парпи — (парпидори) бу ўсимлик ҳам 2—3 км баландликдаги, тоғ бағридаги булоқлар атрофида ўсади, унинг барги ва илдирилари қайнатмаса иситма даражасини ва қон босимини камайтиришга олиб келади. Бузбош — бу ўсимлик энг юқори тоғ бағри-

да айрим-айрим жойларда тўп-тўп бўлиб ўсади. Бу шифобахш ўсимликни ўт чойи каби истеъмол қилинади, у қон босимини камайтиришга сезиларли ёрдам беради.

ДОРИВОР ЎСИМЛИКЛАРНИ АСРАЙЛИК

Шундай экан, табиат бағридаги шифобахш ўсимлик маҳсулотларидан фойдаланиш учун аввало уларни муҳофаза қилиш, кўпайтиришимиз керак. Шундагина табиатнинг ҳозирги кунда ва келажакда шифобахш ўсимликларга бўлган талабини қондира олиш мумкин. Шунинг учун ҳам хусусан тоғлар бағрида, адирларда ёввойи ҳолда ўс-диган шифобахш ўсимликларни асраб авайлашимиз керак.

Афсуски, ҳозирги кунда бу масала-

да ахвол кўнгилдагидек эмас. Тоғ бағрларига сайлга чиққан одамлар табиатга ҳусн бериб турган бундай ўсимликларни ҳатто илдири билан сугуриб оладилар. Улар шундан кейин бу ердан бир умрга ўсимлик униб чиқмаслигини нахотки билмайдилар. Билиб туриб шундай номаъқулчиликлар қилишлари ачинарли бир ҳолдир.

Доривор ўсимликларга кўп миқдорда зарар келтираётган яна бир сабаб бор. Улар ўсадиган ҳудудларда чорва-

нот ва ўсимликлар дунёсини муҳофаза қилиш бўйича, шаҳар ички ишлар бўлими ходимлари, миллий боғ назоратчилари билан ҳамкорликда бир неча бор рейдлар ўтказишди. Текширишларнинг натижасида тегишли идоралар томонидан расмийлаштирилган ҳужжатлар бўлмагани учун Ленинободдан келган чўпонларга да-лолатномалар тузилиб, уларга руҳсатномалар расмийлаштириши ва белгиланган жойларда мол боқиш кераклиги тўғрисида дастуриламаллар берилди ҳамда уларнинг бажарили-шини кўмита ўз назорати остига олди. Бунинг натижасида белгиланма-ган жойларда боқилаётган моллар бошқа жойларга кўчирилди ва шифобахш ўсимликлар сақлаб қолинди.

Янгибод ва Ангрен шаҳридан ба-ҳор фаслида табиат кўйини сайилга чиқувчи табиат шайдолари ҳам тоғ ло-лаларини ва бошқа шифобахш ўсим-ликларни пайхон қилмасликларини, ҳуд-дахудга узмасликларини тушун-тириш мақсадида қатор тадбирлар ўт-казиб турилади. Бу борада, айниқса, мактабларда ўқувчилар орасида олиб борилган ташвиқот ишлари яхши на-тижалар берапти.

Кўмитамиз ходимлари она-табиат яратган ўсимлик ва ҳайвонот дунёсини сақлаб қолиш ва уни муҳофаза қи-лиш учун тинмай кураш олиб бора-веради.

Ҳ. ХОЛЖУМАНОВ,
Ангрен ҳудудий табиатни
муҳофаза қилиш кўмитасининг
1-даражали мутахассиси.

ЕР МАЙДОНЛАРИ ТИКЛАНМОҚДА

КЕЙИНГИ йилларда регионал табиатни муҳофаза қилиш кў-митасининг саъй-ҳаракатлари билан бузилган ер майдонла-рини қайта тиклаш борасида олиб борилаётган ишлар кўла-ми кенгаймоқда.

Ангрендаги ер майдонлари-нинг 3 минг гектардан зиёдроғи саноат ишлаб чиқариш фаолияти натижасида ўзининг дастлабки ҳолатини йўқотган. 2,5 минг гектардан ортиқроғи Ангрен кўмири кони ҳавзасига тўғри келади. Кўмири кони раҳ-барлиги бу ҳолатни тўғри ба-ҳолаб, кўмитанинг кўрсатмала-рини бажариб, махсус ерни тик-лаш бўлими ташкил этди. Уни зарур ишчи кучи ва техника во-ситалари билан таъминлади. Бу тадбир ўз самарасини бера бошлади. Жумладан, кўмири ко-нида қайта тикланган ер майдон-ни шу кунгача 200 гектарга яқинлашиб қолди. Унинг 80-гек-тари сўнгги икки йил ичида фойдаланиш учун қайтарилди.

Кўмитамиз томонидан корхона-нинг отвал хўжалигини Кура-ма тоғ этаклари бўйлаб чўзи-либ бориши тўхтатилганлиги натижасида 55-60 гектар ҳо-силдор ер майдонини сақлаиб қолинди. Бундан ташқари, яна камида 3 йил давомида қиш-лоқ хўжалиги экинлари экиш учун фойдаланишга шароит яратилди. Корхонадан чиқари-лаётган тоғ жинсларини эса кў-мири қазиб олинган ҳавза ичи-га, қолганларини эса икки по-ғона усулда тўкишга йўл-йўриқ кўрсатилди. Ҳозирги кунда кор-хона ҳудди шу усулда иш олиб бормоқда.

Бузилган ер майдонларини тиклашда шахримиздаги «Ер ости газ» корхонасида ҳам маълум даражада ижобий си-лжиш юз берди. Тўғри, бу ерда

ишлаб чиқаришдан ер майдон-ни унчалик жиддий зарар кўр-масада, корхонага берилган тавсиялар асосида тикланган жойлардан оқилона фойдала-ниш борасида яхши натижалар-га эришилмоқда. Кейинги икки йил мобайнида 35 гектардан зиёдроқ ер майдони тикланди. Шундан 21 гектарида олдин шу корхонада ишлаган ишчи томонидан билдирилган истак ино-батга олиниб «Курул ота» но-мидаги фермер хўжалиги таш-кил қилинди ва бу ер майдони унга бирктибиб қўйилди. Ҳозир-ги кунда фермер хўжалиги бу жойда 50 бошга яқин қорамол, 50 та қуён, 100 дан ортиқ ҳар-хил паррандаларни боқмоқда. Лалмикор ерларда арпа, бу-дой, беда экилган, сугорили-ши мумкин бўлган жойларда барча турдаги қишлоқ хўжалик экинлари етиштирилмоқда.

Кўмитамиз томонидан ҳудуд-даги ташландиқ жойларни хал-қ хўжалиги оборотидаги кири-тиш ишларини корхоналар ре-жасига киргизиш ҳам ижобий натижаларга олиб келмоқда. Жумладан, Қорабоғсой дарёси-нинг муҳофаза минтақасида 5 гектар ер майдонини тиклаш «Ўзбекрезинатехника» ИЧБ зиммасига юклатилди. Янги Ангрен ГРЭСига эса 25 га ер майдонини тиклаш ва оборот-га киритиш ишлари дастурула-мал қилиб берилди. Бу корхоналар ўтган йили бу ер майдонларини тиклашни 1-бос-қичини бажардилар ва мазкур йилда ҳосилдор тупроқ тўкиб, бу ерларни халқ хўжалиги обо-ротига киритишни мўлжаллаб туриптилар.

Минтақада асосан саноат корхоналари жойлашганлиги сабабли, улардан чиқарилаёт-

ган чиқиндилар ҳам юзлаб гек-тар жойни эгаллаб ётипти. Кў-митамиз ходимлари ҳудди шу муаммони, яъни бу чиқиндилар-ни қайта ишлаш ва ер майдон-ларини улардан халос этиш бо-расида ҳам тавсиялар бермоқ-далар. Шу кунларда «Кулол» хиссадорлик жамиятининг суюқ чиқиндихонасида йиғилган чи-қиндиларни қайта ишлаш бо-расида «Фортуна» фирмаси билан шартнома тузилди ва да-стлабки синов ишлари муваф-фақиятли ўтди.

Ангрен кўмири кони отвалида каолин ва охактошлардан таш-қари бошқа тоғ жинслари ҳам кўплаб тўпланиб қолган. Кўми-тамиз мутахассислари норуда қурилиш материаллари қазиб билан банд бўлган корхоналар-га уларни ишлатишни маслаҳат беришмоқда. Бу ишларнинг ке-лажакда амалга ошиши учун барча чорани кўрамоқда.

Умуман олганда бузилган ер-ларни тиклаш, уни муҳофаза қи-лишдек савобли иш билан яна-да изчил шуғулланамиз.

А. МИРАЛОВ,
Ангрен минтақавий
табиатни муҳофаза қилиш
кўмитасининг етакчи мута-
хассиси.

ЭКОЛОГИК ТОЗА ҲУДУД

Шаҳардаги тиббиёт билим юрти ҳудудига ташриф буюр-ган ҳар бир киши ўзини бами-соли ажойиб боғга кириб қол-гандай ҳис қилади. Турли-ту-ман мева ва манзарали дарах-тарлар, гулзорлар баҳри ди-лингизни очади. Айниқса, ҳо-зирги баҳор кунларида унинг таровати янада ўзгача. Ҳамма ёқда саришталик ҳукмрон, ҳов-лилар, ҳибонлар топ-тоза. Да-рахтлар танаси оқланган. Бу йил Наврўз байрами арафаси-да экилган юзларча тўп турли дарахтлар кўчатлари ҳам барқ уриб кўкармоқда. Билим юрти-нинг ҳудуди экологик талаблар-га тўла жавоб беради. Шунинг учун ҳам унга экологик тоза участка номи берилди.

Ангренда экологик тоза ҳу-дуд танлови мунтазам ўтказиб турилади. Унинг биринчи го-либлари қаторида ҳунар-техника билим юрти, 34-ўрта мактаб ҳам бор. Уларнинг ҳудудлари-даги ҳаво софлиги билан аж-ралиб туради. Бу аввало мун-тазам амалга оширилаётган ободонлаштириш ва кўкалам-зорлаштириш ишлари натижа-сидир.

Собир ҲАМИДОВ.

ГАЗ ТЎЛДИРИШ ШОҲОБЧАСИ КЕРАК

АВТОМОБИЛЬ кундалик турму-шимизнинг ажралмас қисми бўлиб қолди. Ҳаётимизни у сиз тасаввур қилиб бўлмайди. Фақат Ангрен ша-ҳар ҳудудида автотранспорт воси-талари атмосферага ҳар йили ўрта-ча 31000 тоннага яқин ҳар-хил за-ҳарли моддаларни чиқаради.

Агар ҳамма автомашиналарнинг двигатели тўғри соаланса, заҳарли моддалар чиқариш 3-5 мартагача ка-майтирилиши мумкин.

Ҳудудимиздаги қатор автотранс-порт корхоналари диагностика ас-боб-ускуналарига эга, бу ускуналар-нинг қўлланиши натижасида автома-шиналарнинг техник ҳолатини тез ва тўғри баҳрлаб, давлат стандартига жавоб бермайдиган носоз автома-шиналарни фойдаланишга чиқармас-лика ёрдам беради. Бу ўринда Ян-гибод автокорхонаси олиб бораёт-ган ишлар ўринлидир.

Шаҳримиздаги энг йирик авто-хўжаликлардан бири автобус-такси паркни намунали диагностика асбоб-ускуналарига эга бўлсада, узок вақт ундан самарали фойдаланилмай кел-инди. Кўмитамиз томонидан кетма-кет текширувлар ўтказилиб, совуқ-қонлик билан қараган 5 нафар ман-сабдор шахсга жарима солинган, корхонанинг иш фаолиятини тўхта-тишга қўрилган қўл сўнг, у яхши йўлга қўйилди. Йил давомида 30 та автокорхона ва автосаройларда тек-ширув ўтказилиб, автомашиналар чиқараётган газларнинг заҳарлилик даражаси ўлчаб қўрилди, қонунбу-зарликка йўл қўйган 12 мансабдор шахсга жарима солинди.

Автотранспорт воситаларининг атроф-муҳитни ифлослантириш да-ражасини камайтириш юзасидан олиб борилаётган кураш бир зум ҳам тинмаяпти. Жумладан, бу борада кў-митамизнинг Давлат автомобил на-зорати ходимлари билан ҳамкорлик-да қилаётган ишларини айтиб ўтиш ўринлидир. Кейинги йилларда Дав-лат автомобил назорати ва нефть-газ корпорацияси ходимлари билан биргаликда жумҳурият миқёсида «Тоза ҳаво» тадбирини ўтказиш ша-ҳарда ҳам ўз самарасини бермоқда.

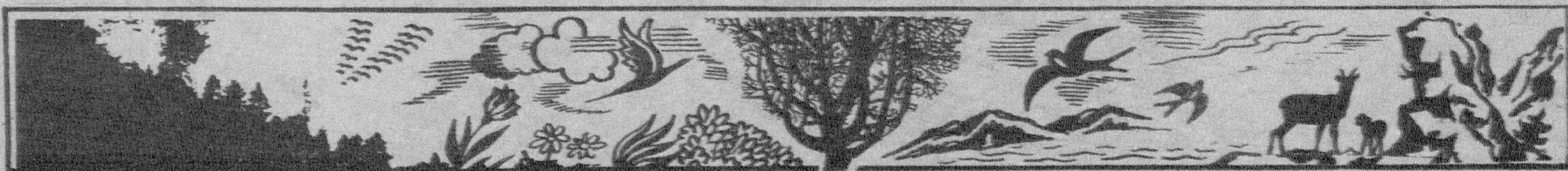
Бу чора автомашиналарнинг тех-ник қўриғи билан биргаликда ўтқа-зилмоқда. Автомашиналар чиқараёт-ган газларнинг миқдори давлат стан-дарти талабига жавоб бермаса, Дав-лат автомобиль назорати ходимла-ри томонидан бу автомашиналар кў-ридан ўтказилмайди. 1995 йил мо-байнида ДАН ходимлари билан ҳам-корликда 1244 автомашиналар ма-гистралларда ва автокорхоналарда текширувдан ўтказилиб, шулардан 417 таси чиқараётган заҳарли газ-ларнинг миқдори меъёридан ортиқ-лиги аниқланди. Натижада 417 ҳайдовчига, 7 та мансабдор шахсга жарима солинди.

Автотранспортни суюқ ёнилқдан газга ўтказиш техник жиҳатдан ҳам, иқтисодий жиҳатдан ҳам афзаллик-ларга эга бўлибгина қолмай атмо-сферага чиқарилган заҳарли моддалар миқдорини камайтиришга ҳам олиб келади. Газ бензинга қараганда ҳа-во билан яхши аралашади, тўла ёна-ди, шу сабабли двигателлардан чи-қарилган газларнинг миқдори кама-йди.

Кейинги йилларда вилоятимизда экологик жиҳатдан оқир бўлган Ол-малик, Чирчиқ ва Янгийўл шаҳарла-рида автотранспорт воситаларини газга ўтказиш учун қатор газ тўлди-риш шаҳобчалари қурилиб ишга ту-ширилди. Афсуски, экологик жиҳат-дан шароити оғир бўлган Ангрен шаҳри бундай имкониятдан баҳра-манд бўлганича йўқ. Бу муаммони ҳал қилиш вақти келди. Уни пайсал-га солмаслик лозим.

Чара ПЕРЕПЕЛИЦИНА.

«Сувоқава» ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли тоза-лаш иншоотлари иши тобора яхшиланмоқда. Ушбу суратда бош-қарма ходимларини иншоотлар ишини кузатаётган вақтда кў-риб турибсиз.

• Бу ажиб дунё • Хоҳ ишонинг, хоҳ ишонманг • Фаройиботлар

Ҳар тўғрида

УЧ ЙИЛДИРКИ, ЧИРИМАЙДИ

Ақл бовар қилмайдиган бу воқеага ишониш жуда қийин. Лекин у ҳақиқат. Хитойнинг Хэбэй вилоятида яшаган 88 ёшли буви Чжоу Фэнчэнь вафот этганига уч йилдан ҳам ошди. Бироқ унинг гавдаси ҳамон чиримаган. Кекса аёл нариги дунёга ҳозиргина равона бўлгандай сўнгги тўша-гида ётипти.

Бувимизнинг юраги 1992 йилнинг 24 ноябрь куни Пекинда уришдан тўхтаган эди, — деб хикоя қилади унинг на-бираси Ян Сюэцянь. Жон узил-ганидан кейин икки йил ўтга-нида ҳам танасининг ҳарора-ти нормал ҳолатда бўлди, му-шақлари табиий эгилувчанли-гини йўқотмади. Оилавий кенгашда қарияни кўймас-ликка қарор қилинди ва бир йил ўтгач уни туғилган қиш-лоғига олиб келдилар. Бу ер-да уни отасидан қолган уйга ётқизиб қўйишди ва ҳамон шундайлигича ётипти. 34 ис-сиқ ҳароратли ёз, қишдаги ноль ҳароратли совуқ ҳам ун-га сезиларли таъсир қилма-ди. Буви ҳали ҳам бамисоли уйкута кетгандай ётипти.

Бу ерга келиб кетаётган олимларнинг кети узилмаяп-ти. Бироқ улар бу ҳолат си-рини очишга оҳишлик қилмоқ-далар. Улар «маълумотларни тўллаш босқичида турибмиз» дейишдан нарига ўта олмап-тилар.

ЎТ ПУФАГИДА... 1600 ТА ТОШ

«Мен ўзимни шунчалик ен-гил ҳис қилаётманки, ҳатто парвоз қилиш ҳам мумкин». Шанхайдаги аънавий Хитой тиббиёти касалхонасида да-воланаётган беморнинг шун-дай дейишга тўла ҳаққи бор эди. Операция қилиб, унинг пуфагидан... 1600 тадан ор-тиқ турли шакл ва каттали-даги тошларни олиб ташлаш-ди. «Ҳақиқий тошлар тўдаси» деди ҳаяжонини боса олма-ган жарроҳларнинг бири.

Шунча тошдан ҳалос бўл-гандан кейин парвоз қилиш ҳам мумкин.

РАКС ДАСТАСИ-ДА... 400 МИНГ КИШИ

Испаниядаги йирик sanoat ва маъмурий шаҳарлардан бири ҳисобланган Барселона яқинидаги Санта Колома де Граменет шаҳарчаси аҳолиси шундай ҳодисанинг гувоҳи бўлди. Тахминан шунча нафар иштирокчилар тўрт ярим да-қиқа давомида биргаликда машҳур «Макарина» рақсини ижро этдилар. Буни янги ре-корд деб ҳисоблаган шаҳар фуқаролари вакиллари уни Генниснинг рекордлар кито-бида қайд қилинишига эри-шиш ҳаракатида юришибди.

БАЛИҚ ВА ОБ-ҲАВО

Об-ҳаво ҳам балиқларга ўз таъсирини кўрсатади. Ёгингар-чилик олдидан сазан ва лаққа балиқлар сув юзасига чиқиб, «ўйнайдилар». Ҳаво совуганида ёки ҳаддан ташқари исиб кет-ганида эса аксинча, балиқлар «лоҳасланиб» кам ҳаракат қи-ладилар. Совуқ кунларда ойна балиқлар қармоққа яқин келма-са, судан, чўртон ҳўралигича қолаверади. Балиқлар мома-қалдироқ ва жала пайтида ҳам ўзларини ҳар хил тутадилар. Ҳаво ўзгаришидан анча олдин улар қармоққа яқин йўламай қўядилар.

Ҳаво очик, иссиқ ва шамол-

сиз кунда сув юзи ойнадай те-кис жойларда ҳам ишқибоз ба-лиқчиларнинг ови унмайди. Ши-валаб ёмғир ёғаётган, кучсиз эп-кин эсаётган, сув юзи жимирлаб турганда овчининг иши барори-дан келади. Негаки, шамол ва ёмғир сувни кислородга тўйин-тиради, балиқлар ҳам мириқиб нафас олиш учун сув юзасига су-зиб чиқадилар.

Яна шунга ҳам эътибор бериш лозимки, шарқ ва шимол томон-дан шамол эсганда ҳам балиқчи-ларнинг иши юришмай қўяди. Бунга сабаб — шарқий шамол ку-рук ва қайноқ ҳавони олиб кела-ди, шимол томондан шамол эс-

Билиб қўйган яхши

ганда эса ҳаво совиб кетади. Балиқлар эса бундай об-ҳаво-да инжиқланиб, ҳўракни олмай қўядилар.

Сув ости ўсимликлари ҳам ҳавзаларни кислород билан тўйинтиради. Одатда ёруғ пайт-да улар ўзларидан кислород чиқариб, тунда ва ўсимлик чи-риётган пайтда эса аксинча, уни қайта ютадилар. Шу са-бабли бу ерда овнинг барака-си бўлмайди.

Балиқ овлаш учун қўл ва да-рёларнинг бўйларига келган балиқ ови ишқибозлари бу од-дий ҳақиқатни, албатта, билиб олишлари лозим. Ана шунда уларнинг иши юришиб, овлари бароридан келиши мумкин.

Шунақаси ҳам бўлади?

БАРОҚВОЙНИНГ ОВИ

БУ ОҚШОМ ишим сира ҳам юришмади. Сирдарёнинг бутана сувлари гўё барча балиқ-ларни ўз қаърига яширгандай, қармоғимнинг пўкаги қилт этмайди.

Кун бўйи кўк юзини кезиб, ҳориган қуёш дарахтлар ортига ботиб бормоқда эди. Ишим унмаганидан аччиқланиб, сафар халтамни йи-ғиштираётганимда, бирдан... нарироқда писиб бораётган қоп-қора мушукка кўзим тушди. У дарё ёқасидаги қамишзор ичига кириб йўқол-ди. Мушук у ёққа нега кетди? Мен ҳам оёқ учиди юриб, сўқмоқни кесиб ўтдим-да, оқим ҳосил қилган мўъжазгина қўлтиқ ёнига бориб, бароқвойни кўзатиб турдим. Мушук кўзларини сувдан узмай қотиб турарди. Сўнг у кескин ҳаракат қилиб, панжаларини сувга урди. Тав-ба, наҳотки, у ҳам балиқ овлаётган бўлса?! Ба-ровқой яна панжасини кўтариб урди ва... найза-дай ўткир тирноқлари билан икки қарич кела-диган балиқни ялтиратиб сувдан тортиб чи-қарди. Мен ҳам қармоғимни ростлаб, ўша ерга ташладим. Мушук эса «сенга бошқа ер қуриб қолганми?» дегандай миевлаб-миевлаб ор-қасига қайтди. Буни қарангки, қармоқ чўкиб улгурмай, пўкаги ликиллаб қолди. Мен икки-уч қаричдай сазанларни илинтириб чиқаравердим. Қўл ўтмай тўрхалтам ҳам балиққа лим-лим тўл-ди. Сўнг олдинги жойимга бориб, дам олишга қарор қилдим.

Нарироқда эса бароқвой яна сув бўйида пайдо бўлди...

БИР ҚУЛОЧ ЛАҚҚА

ЎТГАН йилнинг кеч кузи эди. Қўл соҳилида қар-моқ ташлаб ўтиргандим, ҳадеганда балиқ қурғур ке-лавермади. Бу ер бўлмас экан, деб жойини ўзгартир-моқчи бўлиб, энди турганимни биламан, қармоқни-нг ёғочи камалакдек эгилиб, ипи таранг тортидди. «Лаққа илинди», деган фикр ҳаёлимга келди. Қар-моқ ипини қулоч-қулочлаб аста-секин бўшата бош-ладим. Сўнг уни тортган эдим, лаққа ҳам судралиб кела бошлади. Тип-тиниқ сувда узунлиги бир метр чамаси йўгон балиқ сув остида қимирламай ётарди. Сўнг бирдан у ҳаракатга келди-да, қўлнинг чуқур жойига ўқдай отилиб сузиб кетди... Лаққа билан оли-шув узок вақт давом этди. Мен ниҳоят уни ҳоритиб, қирғоққача олиб келишга муваффақ бўлдим. У шун-доққина оёғим остида аста-секин нафас олиб ётар-ди. Пайтини топдим-да, бир қўлим билан балиқни-нг сувлигига чанг солиб, иккинчи қўлим билан ку-чоқлаб олганча, даст кўтариб, қирғоққа отдим.

Энди лаққа балиқлар ҳақида бир оғиз сўз. Улар-ни тутиш ҳаваскор балиқчиларнинг азалий орзуси. Агар ишқибозлар уни қармоқларга туширишса, ўз-ларини энг бахтли овчи деб ҳисоблайдилар. Тарихий манбаларда ёзилишича, вилоятимиздаги қўл ва бош-қа сув ҳавзаларида узунлиги бир неча қулоч келади-ган лаққа балиқлар ҳам яшаган экан. Ҳозир бунча-лик катта бўлмаса ҳам ҳар холда юз килограмм ва ундан ортиқ тош босадиган лаққа балиқлар овчилар қармоғига илинаётганлари ҳақидаги хабарларни эш-тиб турибмиз. Ўша бир қулочли лаққа балиқни уш-лагач, мен ҳам ўзимни энг бахтиёр овчилардан бири эканлигимга ишонч ҳосил қилдим.

Масгут МАХМУТОВ,
Ўзбекистон овчи ва балиқчилар
уюшмасининг фахрий аъзоси.

Ҳар тўғрида

ҚОЙИЛ, ҚУЁН

• Бу воқеа Шимолий Уэльс-да ов вақтида содир бўлди. Тарвер зотли овчи итлар қуён-ни қувиб боришарди. Қуён уларнинг панжасига илиниши ўрнига ўзлари қопконга тушиб қолди. Қанча қақирмасин улар-дан дарак бўлмади. Орадан уч ҳафта ҳам ўтиб кетди. Эгаси Трейси Хью қуён овида доим ҳамроҳ бўладиган итларидан айрилиб қолишига ҳеч ишон-гиси келмасди. Бироқ итлари тўсатдан пайдо бўлиб қолди, улар таниб бўлмас даражада озиб-тўзиб кетган эди.

Кейинчалик ҳаммаси аён бўлди. Итлар қуённи қувиб бо-риб, унинг инига ҳам кириб ти-қилиб қолади. Фақат озгани-дан кейин ундан қутилишга му-ваффақ бўлди. Трейснинг фик-рича, қуёнлар ҳам тобора му-ғомбир бўлиб бормоқда, деб ёзилади «Труд» газетасида.

ЖАҲОНДА ЯГОНА

• Хиндистон пойтахти Дех-лида жаҳонда паррандалар учун ягона касалхона бор. У мамлакатнинг сайёҳлик хари-тасида муҳим диққатга сазовар жой бўлиб қолган.

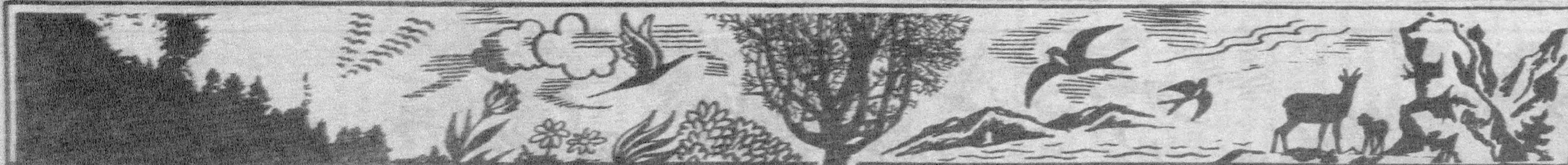
Касалхонага 1930 йилда асос солинган эди. Оёқлари синган, кўзлари шамоллаган, офтоб урган ва бошқа кўпгина жароҳатларга учраган қушлар бу ерга тушади. Шуниси қизиқ-қарлики, қушлар тузалганидан кейин собиқ эгаларига қайта-рилмайди, балки қўйиб юбори-лади. Хиндистонликларнинг одати бўйича ўлган қушлар қўйдирилади, қули эса Ганга дарёсининг ирмоғи Жамнага сеип юборилади. Касалхона-га ҳамма паррандаларни қабул қилаверишади, фақат уқки бун-дан мустаснодир. Энг ажабла-нарлиси шундаки, у кўнгилли хайр-аҳсонлар ҳисобига ишла-моқда.

ДАВРГА МОС ИСМЛАР

• Хитой Халқ Республикаси Фанлар Академиси генетика институтининг катта илмий хо-дими Ду Жоуфунинг сўзлари-га қараганда Хитойнинг 1,2 миллиардлик аҳолисига бор йў-ғи сал кам 12 мингта фамилия тўғри келар, уларнинг ҳам тў-ртдан уч қисми амалда фойда-ланилмас экан. Қолган уч ми-нгта исмдан ўнта-йигирматаси маъқул ҳисобланади. Улар «катта фамилиялар» деб ата-лади. Аҳолининг учдан бир қис-мига яқини кўпича фақатгина бешта исмдан фойдаланиша-ди. Улар Чжан, Ван, Лю, Чэн ва Ли исмларидир. Шуниси таажублики, Ванлар асосан, мамлакат шимолида, айни ва-қтда Чэнлар жанубда яшайди.

Фамилияларгина эмас, ҳат-то исмлар ҳам кўпича ўхшаш бўлади. Қишлоқ жойларида ян-ги туғилганларга ёқимсизроқ, ҳатто тақирловчи исмлар қўйишади. Бу ҳаётда омад кел-тиради, деб ҳисоблайдилар. Шаҳарларда эса энг кўп тар-қалган тор доирадаги исмлар-дан танлашади. «Маданий ин-килоб» йилларида янги туғил-ганларга асосан Хун (Қизил) ёки Цзюнь (Харбий) исмлари қўйишган. Ислохотлар даври-да ота-оналарнинг исм қўйи-ши кескин ўзгарди ва кўпроқ ишбилармонлиқни ифода этув-чи Цзин (Олтин) ва Фацай (Бой) исмлари қўйилмоқда.

Мақолаларни вилоят табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси ва «Тошкент ҳақиқати» ходимлари тайёрлашган.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»ГА ЁЗАДИЛАР

Бўзсув ГЭСининг 70 йиллигига

ДАСТЛАБКИ НУРХОНА

1926 йилнинг 1-майи энергетикамиз тарихида алоҳида сана ҳисобланади. Худди шу кун иқтисодиётнинг бу етакчи тармоғига асос солинди, пойдевор қўйилди дейиш мумкин. Сув асосида ишловчи бу нурхона шу кун республикамиз халқ ҳўжалиги эҳтиёжлари учун ҳаётбахш электр қувватининг дастлабки киловатт-соатларини узата бошлади.

Мана етмиш йилдирки, ГЭС юраги тинимсиз урмоқда, ишлаб чиқарган нури минглаб тошкентлик оилалар хонадонини чарогон қилмоқда, сон-саноксиз корхоналарни ҳаракатга келтирмоқда. Станция ишга туширилган пайтда бор-йўғи икки минг киловатт қувватга эга эди. Ҳозирги ўлчовлар билан қаралса, у ниҳоятда кичик кўринади, бироқ, ўз даврида анча диққатга молик эди. Энг муҳими, ҳақиқий нурхона эди.

Архив ҳужжатларининг далолат беришича 1917 йилда Тошкентда 250 минг аҳоли истиқомат қилган, шаҳар эҳтиёжлари учун электр энергияси етказиб берувчи 220 от кучи ҳажмида қувватга эга бўлган дизель двигателларидан фойдаланилган. Улар асосан кўмир билан ишлаган ва ҳосил қилинган ҳар бир киловатт-соат электр энергияси жуда қимматга тушган. Бу, ҳатто, трамвай ҳаракатига ҳам салбий таъсир этган. Шу туфайли

Тоштрам корхонаси мутахассислари арзон электр токининг маҳаллий манбаини қидиришга тушганлар. Улар ток ҳосил қилишнинг энг арзон манбаи сув билан ишлайдиган нурхоналар бўлишини ҳисобга олиб, Тошкент атрофидаги катта ариқлар, каналлар ва Чирчиқ дарёси бўйлаб изланиш ишларини олиб борганлар, яқин кишлоқлардаги тегирмончилар, мироблар, маҳалла оқсоқоллари билан маслаҳатлашишган.

Кўп изланишлардан кейин Бўзсув каналининг Тошкентга яқин жойидаги суви тез оқадиган жой танланган ва ҳисоб-китоблар асосида шу ерда нурхона қуриш мумкинлигини асослаб берилган. Тошкент трамвай корхонаси раҳбарияти уни маъқуллагач, маблаг ажратилди.

Нурхона лойиҳасини яратиш ва уни қуришни вилоят ижроия қўмитаси, қолаверса, республика раҳбарияти ҳам тўла қўллаб-қувватлади. Албатта, ўша вақтдаги иқтисодий аҳвол ниҳоятда аянчли, ортиқ

ча маблаг йўқ эди. Шу сабабли бошида иш жуда суст борди. Мутахассисларнинг тажрибасизлиги, бундай иншоот қуриш тажрибасининг йўқлиги ҳам шунга олиб келди. Бунинг устига ўша вақтда ҳар бир бундай кадам марказ Москва билан ҳелишиб қўйиларди.

Кўп саъй-ҳаракатлардан кейин 1925 йилнинг баҳорида нурхона қурилиши учун керакли микдордаги маблаг ажратилди. Бунда Ўзбекистон Республикаси Президенти Йўлдош Охунбоев, Ўзбекистоннинг марказдаги вакили Файзулла Хўжаевларнинг хизматларини алоҳида мамнуният билан тилга олиш лозим, деб ҳисоблаймиз.

Етарли маблаг ажратилганидан кейин иншоотни бунёд этиш ишлари жадаллашди. Иш уч сменада ташкил этилди. Бунёдкорлар сони 1800 кишига етди. Бўзсув ёнида станциянинг машиналар биноси, сув тўғони ва бошқа иншоотлари кун сайин кўтарилга бошлади. Бу ноёб корхона қурилишида қатнашганларнинг куч-ғайрати тобора авж олар, улар кўпинча вақт билан ҳисоблашмас, шундай нурхона барпо этишга ҳисса қўшаётганлари билан ҳақли равишда фахрланардилар.

Айни вақтда шаҳарнинг энергетика ҳўжалиги ҳам кенгай бошлади. Тошкентда янги электр симлари тортилиб, кўчалардаги керосин чироқлар ўрнига электр лампала-

ри ўрнатила бошлади. Янги трамвай излари қурилиб, қирқтадан ортиқ кичик станциялар қад кўтара бошлади. Бундан ташқари, шаҳар томон 76 километр узунликда ер ости кабелли ётқизилди, шаҳар ичида 120 километр электр симлари тортилди.

Қурувчилар жамоасининг Фидокорона яратувчилик меҳнати натижаси кўз-кўз қилинадиган вақт интиқиб кутиларди. У тобора яқинлашарди. Шунгача йигирма минг куб метр ҳажмдаги тупроқ ишлари бажарилди, ўша вақтда биринчи марта баландлиги ўн тўрт метрлик тўғон уч ой ичида барпо этилди. Станциянинг биносига биринчи навбатда ишга туширилиши режалаштирилган иккита агрегат ўрнатилди, қолган иккитасига жой тайёрланди.

Биринчи нурхона қурилишида республика, вилоят раҳбарлари, шахсан Й.Охунбоев тез-тез бўлиб турардилар, ишнинг бориши билан қизиқардилар, пайдо бўлган турли хил муаммоларни хал қилишда амалий ёрдам берардилар.

1926 йилнинг 1 май кунини станцияни ишга туширишга бағишлаб тантанали митинг бўлди. Минглаб кишилар тўпланган бу тантана пайтида Й.Охунбоев нурхонанинг электр энергияси ҳосил қилувчи генераторини ҳаракатга келтирувчи ричагни босди.

Лекин, станцияни тўла қувват билан ишлаши учун яна катта ҳажмдаги ишлар амалга оширилди. У тўла ишга тушгач, 6600 киловатт қувватга эга бўлди. У етмиш йилдан бери республиканинг ягона энергия тармоғининг ишончли ирмоқларидан бири бўлиб келмоқда.

«Бўзсув қурувчилари ўз мақсадларига эришдилар, вилоят саноатининг ривожланишига пухта замин яратилди. Фақат Ўзбекистонни эмас, Балхи, Ўрта Осиёни электрлаштириш пойдеворига гишт қўйилди» деб ёзган эди ўша вақтда газеталар. Бу сўзларнинг нақадар тўғри эканлигини бугунги кунимиз яққол кўрсатиб турипти.

Тельман БАРАТОВ,
Тошкент вилояти архиви ходими.

СУРАТДА: Йўлдош Охунбоев Бўзсув ГЭСи қурилишида. (Сурат Ўзбекистон Республикаси Давлат киносурат ҳужжатлари архиви фондидан олинди).

Хотира
ЮЛДУЗЛАР
ШУЪЛАСИ

ЮЛДУЗЛАР шуъласи мангудир.Эл-юрт учун Фидойилик кўрсатган инсонларни ана шу юлдузларга қиёс этсак аризийди. Бугун ораимизда йўқ Аъзам ота ҳам самодда порлаган бир юлдуздек туюлади менга.

Қисматни қарангки, қаҳрамон жангчи Аъзам ота Пулатов ўтган йили Фалабанинг 50 йиллик тўйини кўриш орзусида эдилар. Худо яна бор йўғи бир-икки ой умр берганида отахон ҳам байрам нашидасини бирга сурардилар. Ўз оиласи, фарзандлари, бир-биридан ширин неваралари, қолаверса юзлаб, минглаб ўқувчилар даврасида эъзоз топиб ўтирардилар. Тенг-тўшлари қатори кўксини ордену-медаллар билан беазаганча хибобларни кезардилар. Сўнг... Сўнг яна китоб-дафтарини қўлтиқлаганича сеvimли маскани — Тошкент шаҳридаги 23-ўрта мактабга ошқардилар. Ёш авлодга сабоқ беришдек шарафли вазифани давом эттирардилар.

— Ҳар йилги Фалаба байрамининг гашти ўзгача бўлишини энтиқиб-энтиқиб сўзлар эди раҳматли, — деб хотирлайди Аъзам отанинг умр йўлдоши Мазрифат она мунгли бир товушда. Гарчи, бугун кўплаб қаҳрамон жангчиларимиз, эр йигитларимиз, юрт ўғлонлари жисман йўқ бўлсалар-да, уларнинг покиза руҳлари юртимизда шодумон кезиб юрганига имомон қойил.

... Аъзам ота Тошкентнинг Эски шаҳар мавзесидаги Ҳасанбой маҳалласида истиқомат қилардилар. Уруш бошлангунга қадар педагогика техникумини, сўнгра педагогика институтини аъло баҳолар билан тамомлаган. Эндигина мураббийлик касбини бажаришга киришган, ўғил-қизларга тарих фанидан сабоқ бера бошлаган кезлари уруш бошланганлиги ҳақида шум хабар етиб келди. Урушнинг дастлабки кунлариданоқ Аъзам Пулатов минглаб мард йигитлар қаторида жангга отланди. Гарбий-шимолий, Калинин фронтларида бўлди. Қаҳшаттич жангларнинг бирида қаттиқ яраланди. 1943 йилда Истра, Волоколамск, Тула, Вязма шаҳарларини, ўнлаб кишлоқларни фашист газандаларидан озод қилишда қатнашиб, мардлик кўрсатди. Ўша жангларнинг бирида Аъзам ота иккинчи бор қаттиқ яраланди. Аъзам Пулатов жанггоҳлардаги жасорати учун бир неча орден ва медаллар билан тақдирланган эди.

Ярим асрдан ортиқроқ вақт ёшларга таълим-тарбия берган Аъзам отанинг номи минглаб инсонлар хотирасида яшайди. У кишининг номини қалбларда сақлаш, абадийлаштириш биз — ёшларнинг муҳаддас бурчимиздир.

Тўлқин ЭШБЕКОВ,
Ўзбекистон журналистлар уюшмаси аъзоси.

ГАЗЕТХОН:

...хабари
УНУТИЛМАС
ЙИЛЛАР

Бутун ҳаётини эл ишига сарф қилган кишиларни халқимиз ҳаммаша эъзозлайди. Юқоричирчиқ туманидаги Кавардон кишлоғида истиқомат қилувчи Жиянгул момо Алимбоева ана шундай аёллардан. Жиянгул момо яқинда 82 ёшга тўлди. Уни маҳалла аҳли, қариндош уруғлари табаррук ёши билан самимий кутладилар. Момо йигилганларга ўтмиш хотираларидан сўзлаб берди.

Латифжон МАНСУРОВ,
Юқоричирчиқ тумани.

...илтимоси
ЁРДАМГА
МУҲТОЖМАН

Мен биринчи гуруҳ ногирониман. 1990 йилдан буён тўшакда қимирламай ётаман. Ота-онамнинг елиб-югурмаган жойи, кўрсатмаган шифокори қолмади ҳисоб. Шифокорларнинг муолажаси ҳозирча фойда бергани йўқ. Бирдан бир орзум соғайиб оёққа туриб кетишдир. Мен саховатли инсонларнинг кўмагига муҳтожман. Сиз, азизларга банкдаги ҳисоб рақамимни маълум қиляпман: ҳисоб рақами, №1660, банк №3630/024

Ҳаким ҚУЛМОНОВ,
Зангиота тумани,
Бўзсув кишлоқ фуқаролари йиғини.

...ташаккури
ШИФОКОРЛИК
КАСБИНИ
АРДОҚЛАБ

Соня опа 32 йилдан буён шифокорлик касбини улуғлаб келади. Қачон йўқлашса, ёрдамга муҳтож бўлишса дарҳол беморлар ҳузурига шошилади. Дардига малҳам топади. Узоқ йиллар ўз касбини ардоқлаб келган Соня опани кишлоқ, маҳалла-қўй одамлари ҳурмат қилишади. Ёшларга ибрат қилиб кўрсатишади.

Мухтабар ҲАМИДОВА,
Тошкент тумани.

...илҳоми
ГУРУР

Ёшлиқда Ватандан йироқда бўлдим,
Уйламанг, хорикда уйнадим-қулдим,
Мусофирлик дардини билганлар билар,

Яримта ой қаби тилиндим-тўлдим.

Кечалар кўзимдан уйқулар қочди,
Соғинчли озулар нурларин сочди,
Ота-она хоки ўзга эл-ю,
Оҳ, менга она юрт қучоғин очди!

Тақдирдан ўргилай, шимолдай елдим,
Ўсам ўз юртимда ўлай, деб келдим,
Умримнинг борича хизматга шайман,

Истиқлол наъласини етмишда биддим!

Ватанда яшамоқ саодат эрур,
Тупроғин кўзларга сурмоқлик-сурур,
Англадим, қўксингизни баянда кўтариб,
Шу юрт фарзандиман, димоқлик — гурур!

Юсуфбек ўғли ТОЖИБЕК,
меҳнат фахрийси
Тошкент шаҳри.

101 БАҲОРНИ ҚАРШИЛАГАН ОНАХОН
Ўзи ип ўтказиб ўзи тикади

Ўртачирчиқликлар, қариндош-уруғлари яқинда Гулжум ая Холбековани 101 ёши билан муборакбод этишди. Гулжум аянинг ҳозирда 24 неvara, 49

чевара, 20 га яқин эвараси бор. ОНАХОН ҳамон жун йигириб, пайпоқ тўқийди. Тўйга чопонлар тикади. Тикув машинасида ёшларга хос ғайрат билан меҳнат қилади.

Ипни нинага невараларидан ҳам тез ўтказди. Аянинг узоқ умр кўриш сирларидан бири яратиш, тиним билмай меҳнат қилишлигида бўлса, ажаб эмас.

Аянинг ўз қўллари билан тикан миллий либосларга ҳавас билан боқади, киши.

Усмонали ҲАМИДОВ.

Вилоят хотин-қизлар кўмитасида

АЁЛЛАРНИНГ ҲАМ ҚЎЛИДАН КЕЛАДИ

ҚИБРАЙ туманида вилоят хотин-қизлар кўмитасининг кенгайтирилган кўча раёсат йиғилиш бўлди. Уни вилоят ҳокимининг муовини, хотин-қизлар кўмитасининг раиси С.Хўжаева олиб борди.

Раёсат йиғилишида вилоятнинг Паркент, Қибрай, Охангарон туманлари, Ангрен, Бекобод, Янгийул шаҳарларида иқтисодий ислохотларни амалга ошириш жараёнида кичик ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришда хотин-қизлар кўмиталарининг фаолияти масаласи муҳкама қилинди.

Бу ҳақда вилоят хотин-қизлар кўмитасининг сектор мудирини Н.Жабборованинг ахбороти тинланди.

Йиғилишда таъкидланганидек, мамлакатимизда изчиллик билан ўтказилаётган иқтисодий ислохотлар муваффақиятлари Ўзбекистон танлаган йўлнинг тўғрилигини исботламоқда. Бу йўлни хотин-қизларимиз ҳам ҳар томонлама қўллаб-қувватламоқдалар.

Шу боис ислохотлар янги босқинчи амалга оширишда улар ўз ўринларини белгилаб олиб, унда фаол қатнашмоқдалар. Бу борада вилоятимизнинг туман ва шаҳар хотин-қизлар кўмиталари муайян ишларни амалга оширишмоқдалар. Ангрен, Бекобод шаҳар, Қибрай тумани хотин-қизлар кўмиталарининг амалга ошираётган ишлари, айниқса, диққатга сазовордир, чунки ушбу кўмиталар қошида «Тадбиркор аёллар» уюшмалари тузилиб, хотин-қизлар ўртасида тадбиркорликни ривожлантириш, уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш борасида амалий ишлар олиб борилмоқда.

Шу билан бирга, деб қайд этилди йиғилишда, тадбиркорликни ривожлантириш борасидаги ишларни бугунги кун талаблари даражасида деб бўлмади.

Шаҳар, туман хотин-қизлар кўмиталари, корхона, маҳалла, жамоа ҳўжаликлар хотин-қизлар кўмиталари билан биргаликда жойларда тадбиркорликни ривожлантириш, шу орқали янги иш жойларини яратиш

тиш борасидаги ишларни кенг қўламда ташкил этишлари, жонлантиришлари жуда муҳимдир.

Йиғилишда сўзга чиққан вилоят касаба уюшмаси кўмитаси раиси М.Тўлаганова, Вилоят Адлия бошқармаси бошлигининг муовини З.Азимова, Вилоят «Саноат савдо» концерни раиси, Вилоят тадбиркор аёллар уюшмаси раиси Л.Аббаровалар юртимизда ўтказилётган ислохотларнинг тақдири кўп жиҳатдан турли даражадаги хотин-қиз раҳбарларга, уларнинг ҳуқуқий билимдонлигига, сўзи билан иши бирлигига боғлиқлигини ҳам таъкидладилар.

Раёсат йиғилишида вилоятда «Ҳуқуқшунос аёллар» уюшмасини тузиш, вилоятда «Қизларни турмушга тайёрлаш», «Экология ва Аёл» дастурлари ҳақидаги масалалар ҳам кўриб чиқилди.

Йиғилишда кун тартибидagi масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Хабиба ШЕРОВА.

Иқтидорли болаларнинг 5-слёти бу гал ҳар томонлама қизиқарли ва мазмунли ўтди. Унда таниқли олимлар ўқувчиларни қизиқтирган турли мавзудаги суҳбатлари, амалий машғулоти билан иштирок этдилар.

Суратда: Ўзбекистон Фанлар Академиясининг академиги Маматхон Аҳмаджонов бир гуруҳ иқтидорли болаларга замонавий қишлоқ ҳўжалик машиналарининг ҳосил-йиғим теримидаги афзалликлари ҳақида гапириб бермоқда.

Р. Альбеков олган сурат.

БИР КАСБДА 50 ЙИЛ

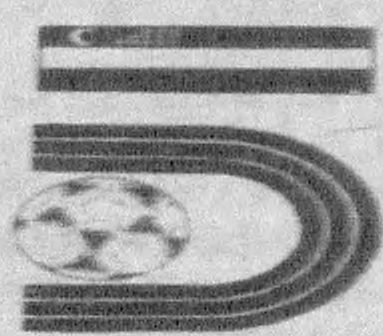
Дунёда шундай касблар борки, ўз меҳнати аҳамияти ва самарасини орадан бир неча ўн йиллар ўтгандан кейингина тўлиқроқ ҳис қилади, киши.

Ана шундай касблардан бири ўқитувчиликдир.

Зангиота туманидаги Й. Охунбобоев номли 8-ўрта мактабга йиғилган юзлаб собиқ ўқувчилар ўз устозлари, меҳнат фаолиятига 40 — 50 йил тўлган Санобар Қодирхонова, Мамлакат Эртоева, Захро Давлатова,

Махмуд Эгамбердиев, Турғун Тулебоев, Флора Тергулова, Муртазо Орзиев, Саври Сулаймонова, Лариса Кечетова, Игорь Чернишевларга гуллар тақдим этилди. Илк сабоқ учун таъзим бажо келтирилди.

Абдусаттор АБДУМАЛИКОВ.

МУХЛИСЛАР «РАҲМАТ!» ДЕЙИШДИ

Жафар Ирисметовнинг тўрт тўпи

ФУТБОЛ мухлисларининг ёдида бўлса «Дўстлик»нинг мавсумдаги биринчи учрашуви ҳақидаги мақоламизни куйидаги сўзлар билан яқунлаган эдик: «Мухтасар сўзимиз «Дўстлик»ка яна ташриф буюринг!». Дарҳақиқат адашмаган эканмиз. Ушанда жамоамиз ўзи учун ноқулай ҳисобланган «Янгиер» устидан қийин ғалабага эришган эди. Очиги, айримлар «Дўстлик»нинг бу ўйинидан кўнгли тўлмай қайтишганди. Албатта, бир ўйин натижасига қараб, жамоанинг мавсумга тайёргарлиги ҳақида бир нарса дейиш қийин. Мавсум энди бошланди...

«Дўстлик» учинчи турда Муборакнинг «Машъал» клубини қабул қилди. Учрашувнинг 7- дақиқасидаёқ меҳмонлар ҳужумчиси Анвар Бердиев ўнг қанотдан бир неча ҳимоячини алдаб ўтиб, ҳисобни очди. 0:1.

Учинчи турнинг қолган ўйинлари куйидаги натижалар билан тугади: АСК — «Динамо» (С) — 1:0, «Сўғдиёна» — «Наврўз» — 3:1, «Пахтакор» — «Янгиер» — 1:2, «Косонсой» — «Трактор» — 1:1, «Нурафшон» — «Нефчи» — 1:0, «Динамо» (У) — «Атласчи» — 3:0, «Навбахор» — «МХСК» — 0:0.

Равшан БҲРОНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг муҳбири.

Спартакиада дастури асосида

ВИЛОЯТИМИЗ ПОЛВОНЛАРИ ГОЛИБ

ПИСКЕНТДА миллий курашнинг фарғонача усули бўйича Ўзбекистон спартакиадаси программаси асосида мусобақалар бўлиб ўтди.

Унда Тошкент, Фарғона, Андижон, Сирдарё, Навоий, Сурхондарё вилоятлари ҳамда Тошкент шаҳри полвонлари иштирок этдилар.

8 вазн бўйича гиламга чиққан полвонлар баҳслари вилоятимиз вакиллари устунлигида ўтди. 55 килограммгача вазнда А.Саидбоев, 73 килограммгача вазнда Д.Сайфиддинов, 90 килограммгача вазнда О.Файзуллаевлар спартакиада чемпиони унвонини қўлга киритдилар. 60 килограммгача вазнда К.Дўсмаев иккинчи, 100 килограммгача вазнда Р.Орзуमतов учинчи ўринни эгаллашди.

144 очко тўплаган Тошкент вилояти полвонлари жамоалар ўртасида биринчи бўлдилар. Фарғоналиклар иккинчи, Андижон вакиллари учинчи ўринни олишди.

Дарвозада «Дўстлик» соқчиси Герман Безденежных.

«КИМЁГАР» ВА «ҒАЗАЛКЕНТ» ПЕШҚАДАМЛАР САФИДА

МАМЛАКАТ биринчилиги биринчи табақаси футболчилари яқинба ва душанба кунлари навбатдаги тур ўйинларини ўтказдилар. Шунинг қувонч билан қайд этиш керакки, бу тур ҳам вакиллариимиз учун муваффақиятли бўлди. Чирчиқнинг «Кимёгар» жамоаси ўз майдонида «Зафар» футболчиларини қабул қилиб, 1:0 ҳисобида устун келди ва 9 очко билан (тўплар нисбатига кўра) қарвонбошиликни қўлга олдилар. Улар рақиблар дарвозасига ҳозиргача олти та түп киритиб, ўз дарвозаларини дахлсиз сақлаб туриптилар. Чирчиқликларга ғалаба келтирган ягона тўпни 74 минутда А. Йўлдошев киритди.

«Гулистон» жамоаси устидан 1:0 ҳисобида (тўпни 43 минутда А. Флешгаур киритди) ғалабага эришган «Ғазалкент» ҳам уч ўйиндан сўнг 9 очко тўплаб, пешқадамлар сафида бормоқда. Уч турдан сўнг тўрт

жамоа — вилоятимизнинг икки вакили қатори Зарафшоннинг «Прогресс» ҳамда Навоийнинг «Зарафшон» жамоалари ҳам 9 тадан очкога эга бўлдилар.

Шу турда Қибрайнинг «Роҳат» футболчилари «Хисор» жамоаси билан бўлган ўйинда 4:3 ҳисобида ғалабага эришдилар. Бекободнинг «Металлург» жамоаси сафарда «Шўртон» билан учрашиб, 1:0 ҳисобида ғалаба қозонди. Факат «Бўкалик» Нукусда «Орол»дан 1:2 ҳисобида енгилди.

Қолган учрашувлар натижалари билан танишинг: «Ситора» — «Истиклол» — 1:0, «Гиламчи» — «Чилонзор» — 0:2, «Навбахор-2» — «Диёр» — 2:0, «Ёшлик» — «Зарафшон» — 0:1, «Норин» — «Прогресс» — 1:2, «Тегирмончи» — «Богдод» — 0:2, «Тўқимачи» — «Олтинқўл» — 2:0, «Динамо-Насаф» — «Темирйўлчи» — 1:1.

ЭЪЛОНЛАР

ТАШКИЛОТ

газета қоғози, ёзув қоғози, оқ қоғоз, калька ва бошқаларни

СОТАДИ

Ҳақи пул ўтказиш ва вексель билан тўланади.

ВОСИТАЧИЛАР ХИЗМАТИГА ҲАҚ ТЎЛАНАДИ
Телефонлар: 78-24-18, 74-24-85.

Ангрен шаҳридаги «Саноатқалинқоғозсавдо» ҳиссасдорлик жамияти ташкилот ва аҳолидан буғдой сомони ва шолӣ поҳолини чекланмаган миқдорда корхонага етказиб бериш шарти билан ҳар бир килограммини 3 сўмдан қабул қилади.

Ҳисоб-китоб пул ўтказиш, вексель, корхонада ишлаб чиқарилган маҳсулотлар (қоғоз қутилар, ўрамли қоғозлар, силикат елими ва муқова қоғози) ҳамда кундалиқ эҳтиёж моллари (пахта ёғи, шакар, спиртли ичимликлар, совун, лампочка ва бошқалар) ҳисобидан амалга оширилади.

Сомон куйидаги манзилда қабул қилинади:

Ангрен шаҳри, Гулбоғ қишлоғи.

Маълумот учун телефонлар:
(8-266) 2-24-20, 3-74-26, 3-76-03.

Тошкент тумани «Ўзбекистон» жамоа ҳўжалиги ҳудудидаги 16 сотихли участка

СОТИЛАДИ

5 хонали уй, 5 хонага фундамент қурилган, сув қувири ўтказилган, газ билан таъминланган. Боғ, 3 сотих иссиқхонаси бор.
Тел. 41-42-45

Тошкент шаҳар Собир Раҳимов тумани солиқ инспекцияси томонидан 1994 йилда Сўфихўжаев Маъмуржон Мухаммаджонович номига берилган 002337 р3112 рақамли патент дафтари йўқолганлиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ТОШКЕНТ ҲАҚИКАТИ
ТОШКЕНТ НАҚИҚАТИ

Муассис:
ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ
ҲОКИМЛИГИ

Мухаррир
Фатҳиддин
МУХИДДИНОВ

Манзилимиз:
700000, Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32.

Телефонлар:
хатлар ва оммавий
ишлар бўлими: 33-40-48
Эълонлар:
33-99-15, 32-57-27.

• Мақолалар, эълон ва билдирувлардаги факт ҳамда далилларнинг тўғрилиги учун муаллифлар, реклама ва эълон берувчилар масъулдир.
• Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарибмайди.